İŞKUR

2014

ÇANKIRI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇANKIRI ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2014)

Raporu Hazırlayanlar:

KUTAY ÇİFTCİ
İŞ VE MESLEK DANIŞMANI

YÜKSEL KOÇAK
İŞ VE MESLEK DANIŞMANI

İşgücü Piyasa Araştırmasında Görev Alanlar:

F. Betül GÜNDOĞDU	**Ahmet ÇİFTÇİ**	**Kutay ÇİFTCİ**
İş ve Meslek Danışmanı	**İş ve Meslek Danışmanı**	**İş ve Meslek Danışmanı**
Eylem ÖZDEMİR	**Özlem HACIOĞLU**	**Serdar YAZI**
İş ve Meslek Danışmanı	**İş ve Meslek Danışmanı**	**İş ve Meslek Danışmanı**
Gönül YİĞİT KELEŞ	**Ayla HASDEMİR**	**Yasemin TOPUZ**
İş ve Meslek Danışmanı	**İş ve Meslek Danışmanı**	**İş ve Meslek Danışmanı**

SUNUŞ

Dünyamızın en önemli problemlerinden biri hiç kuşkusuz işsizlik ve istihdam sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda toplumun sosyo -psikolojik yapısını en çok etkileyen unsurdur. Bu nedenle dünya ülkelerinde istihdam artırıcı yatırım ve politikalara özel önem verilmektedir. İşsizliğin, ülkemiz açısından en önemli sebeplerinin başında mesleksizlik gelmektedir. Ülkemizde istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber niteliğindedir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Çankırı İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Vahdettin ÖZCAN
Çankırı Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2014 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine, kurum personelimiz tarafında, işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. İlimizde bu kapsamda 252 işyeri tespit edilmiş ve 236 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan rapor 2014 yılı I. dönem "Çankırı İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Çankırı İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize, emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Muzaffer ÇAMIRCI
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii

TABLOLAR LİSTESİ iV

GRAFİKLER LİSTESİ Vi

KISALTMALAR viii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 4
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
İŞGÜCÜ PİYASASI KAVRAMI 6
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 7
İŞGÜCÜ VE İŞGÜCÜNE KATILIM 7
İŞKUR GÖSTERGELERİ 11
KAYITLI İŞSİZ 11
AÇIK İŞLER 11
İŞE YERLEŞTİRMELER 12
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 12
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 13
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
AMAÇ VE YÖNTEM 13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İŞYERİ VERİLERİ 15
MEVCUT İSTİHDAM 22
AÇIK İŞ VERİLERİ 25
AÇIK İŞLER 25
AÇIK IŞ VERME VE AÇIK IŞ ORANI 25
TGÇM 42
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 49
SONUÇ 53
KAYNAKÇA 59
EKLER 58

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu..... 58
Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 63
EK 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü.....66
Ek 4- Ek Tablolar 71

TABLOLAR LİSTESİ

TABLO 1: İL DÜZEYİNDE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 10
TABLO 2: KAYITLI İŞSİZLERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI (2013-2014*) 11
TABLO 3: AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI (2013-2014*) 11
TABLO 4: MESLEKLERE GÖRE İŞE YERLEŞTİRME (2013-2014*) 12
TABLO 5: KURS VE KURSİYER GÖSTERGELERİ (2014*) 12
TABLO 6: MESLEKLERE GÖRE İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAK EDENLER (2014*) 13
TABLO 7: SEKTÖRLERE GÖRE İŞYERİ SAYISI ORANLARI (2014*) 15
TABLO 8: İŞYERİ ÖZELLİKLERİ(2014*) 16
TABLO 9: SEKTÖRLERE GÖRE İŞKUR'DAN FAYDALANMA ORANLARI(2014*) 17
TABLO 10: SEKTÖRLERE GÖRE İHRACAT YAPAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI(2014*) 17
TABLO 11: SEKTÖRLERE GÖRE PART TİME ÇALIŞMA YAPAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI (2014*) 18
TABLO 12: SEKTÖRLERE GÖRE MEVSİMLİK İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI (2014*) 20
TABLO 13: KURULUŞ YILLARINA GÖRE İŞYERLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIM ORANLARI (2014*) 21
TABLO 14: SEKTÖRLERE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI ORANLARI (2014*) 22
TABLO 15: ÇALIŞANLARIN CİNSİYETE GÖRE SEKTÖREL DAĞILIM ORANLARI (2014*) 22
TABLO 16: ÇALIŞANLARIN MESLEK GRUPLARINA GÖRE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIM ORANLARI (2014*) 23
TABLO 17: CİNSİYETE GÖRE EN ÇOK ÇALIŞILAN MESLEKLER (2014*) 24
TABLO 18: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞ VERİLERİ 25
TABLO 19: CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞ ORANLARI 26
TABLO 20: AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI 26
TABLO 21: SEKTÖRLERE GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI 27
TABLO 22: AÇIK İŞLERİN SEKTÖRLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 27
TABLO 23: MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞ ORANI 28
TABLO 24: AÇIK İŞLERİN MESLEK GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 28
TABLO 25: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI 29
TABLO 26: MESLEKLERİN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI 30
TABLO 27: AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI 31
TABLO 28: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI 33
TABLO 29: AÇIK İŞLERİN EĞİTİM DURUMUNUN ARAMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI 33
TABLO 30: EĞİTİM DURUMUNUN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI 35
TABLO 31: İHRACAT YAPAN FİRMALARDA AÇIK İŞLERİN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI 36
TABLO 32: AÇIK İŞLERİN ARAMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI 36
TABLO 33: TEŞVİKTEN YARARLANAN İŞYERLERİNİN ARAMA KANALINA GÖRE DAĞILIMI 37
TABLO 34: İŞKUR HİZMETLERİNDEN YARARLANMA DURUMUNA GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI 38
TABLO 35 İŞKUR HİZMETLERİNDEN YARARLANAN VE AÇIK İŞ TALEBİ VEREN İŞYERLERİNİN 38
TABLO 36: İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE AÇIK İŞ VERME ORANI 39
TABLO 37: İŞYERLERİNİN YAŞINA GÖRE AÇIK İŞ ORANI 40
TABLO 38: SERVİS VE AÇIK İŞ OLAN İŞYERLERİNİN AÇIK İŞ DAĞILIMI 40
TABLO 39: TGÇM ELEMAN SAYISININ SEKTÖREL DAĞILIM ORANLARI (2014*) 41
TABLO 40: 2014 YILI TÇGM ELEMAN SAYISININ SEKTÖREL DAĞILIM ORANLARI (2013*) 42
TABLO 41: TGÇM ELEMAN SAYISININ SEKTÖREL DAĞILIM ORANLARI (2013-2014*) 43
TABLO 42: TGÇM ELEMAN SAYISININ AÇIK İŞ VE MESLEK GRUPLARIUNA GÖRE DAĞILIM ORANLARI (2014*) 43
TABLO 43: SEKTÖRLERE GÖRE TGÇM İŞVEREN SAYISI ORANLARI (2014*) 44
TABLO 44: MESLEKLERE GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DAĞILIMININ GEÇEN YIL İLE KARŞILAŞTIRILMASI (2013-2014*) 45
TABLO 45: MESLEK GRUPLARINDA TGÇM İŞVERENLERİN KARŞILAMA ORANLARI (2014*) 46
TABLO 46: TGÇM NEDENLERİNİN MESLEK İÇİNDEKİ DAĞILIM ORANLARI (2014*) 46
TABLO 47: TGÇM İŞYERLERİNDE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENİ DAĞILIMI ORANLARI TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI (2014*) 47

TABLO 48: SEKTÖRLER İTİBARİYLE NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ VE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANLARI 49
TABLO 49: MESLEK GRUPLARI İTİBARİYLE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANLARI..... 50
TABLO 50: NET İSTİHDAM ARTIŞI VE AZALIŞI OLAN İLK 10 MESLEK 51
TABLO 51: ÇANKIRI İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARINA GÖRE 2014 VE 2015 YILLARINDAKİ NET İSTİHDAM ARTIŞI VE AZALIŞI OLAN İLK 20 MESLEĞİN KARŞILAŞTIRILMASI. 52
TABLO 52: TOPLAM İŞYERLERİ VE MEVSİMLİK PERSONEL ÇALIŞTIRAN İŞYERLERİNDEKİ NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANLARI VE SEKTÖRLER İÇERİSİNDEKİ NET İSTİHDAM DEĞİŞİM PAYI 53

GRAFİKLER LİSTESİ

GRAFİK 1: İŞGÜCÜ ÇATISI 8
GRAFİK 2: İŞGÜCÜNE KATILIM, İSTİHDAM VE İŞSİZLİK ORANLARI, ÇANKIRI, TÜRKİYE, DÜNYA 2013 9
GRAFİK 3: İL DÜZEYİNDE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 10
GRAFİK 4: İŞYERİ ÖZELLİKLERİ(2014*) 16
GRAFİK 5: SEKTÖRLERE GÖRE İŞKUR'DAN FAYDALANMA ORANLARI(2014*) 17
GRAFİK 6: SEKTÖRLERE GÖRE İHRACAT YAPAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI 18
GRAFİK 7: SEKTÖRLERE GÖRE PART TIME ÇALIŞMA YAPAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI (2014*) 19
GRAFİK 8: ÇALIŞAN SAYILARINA GÖRE PART TIME ÇALIŞMA YAPAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI (2014*) 19
GRAFİK 9: SEKTÖRLERE GÖRE MEVSİMLİK İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI (2014*) 20
GRAFİK 10: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI 32
GRAFİK 11: EĞİTİM DURUMU VE CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞLER 33
GRAFİK 12: BECERİLER VE CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI 34
GRAFİK 13: AÇIK İŞ ARAMA KANALLARI 37
GRAFİK 14: TGÇM İŞYERLERİNDE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENİ DAĞILIMI ORANLARI ÇANKIRI İLİ (2014*) 48
GRAFİK 15: TGÇM İŞYERLERİNDE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENİ DAĞILIMI ORANLARI TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI(2014*) 48

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Mevcut durumun analiz edilmesi ve problemlerin teşhis edilmesi, geleceğe dair planlama yapmanın ilk adımıdır.

Uluslararası Çalışma Örgütü(ILO)'nün her yıl yayınladığı Küresel İstihdam Eğilimleri Raporunda da belirtildiği gibi yapılan bütün iyileştirmelere rağmen işsizlik riski devam etmektedir. Bu durum işsizliği azaltmayı ve istihdamı artırmayı amaçlayan aktif işgücü piyasası politikalarının önemini artırmıştır.

TÜİK'in açıklamış olduğu "hane halkı işgücü anketi" sonuçlarına göre Çankırı İli için işgücüne katılma oranı 2013 yılında %45,5 olarak hesaplanmıştır. Yine 2013 yılı verilerine göre Çankırı İli için işsizlik oranı %6,8 olarak hesaplanırken, istihdam oranı aynı dönem için %42,4 olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı (Ocak-Eylül arası, 9 aylık dönem) verilerine göre Çankırı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'ne kayıtlı işsiz sayısı 6.698 kişi olup kurumumuza iş aramak için başvuranların sayısı ise 4.262 dir kayıtlı işsizlere oranı da %64 dür

Çankırı'da 2014 yılında (Ocak-Eylül arası, 9 aylık dönem) 6698 kayıtlı işsize karşın toplam 3.405 açık iş mevcuttur. İlde 2014 yılı Eylül ayı itibariyle 1.432 kişi işe yerleştirilmiştir. İlde işe yerleştirme oranı %80,6'dır. 2014 yılı Eylül ayı sonuna kadar İŞKUR tarafından açılan kurs sayısı 52'dir. Açılan kursların %92'si işbaşı eğitim programı kursudur. İl de kursa katılanların %36''ıi erkek iken, %64'ü kadındır.

Çankırı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verilerine göre 2014 yılının ilk sekiz ayı içinde işsizlik ödeneğine başvurarak almaya hak kazananların sayısı 1351'dir. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin %81''i erkek, %19'ü ise kadındır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek olarak sıralamasına bakıldığında, beden işçisi (genel), beden işçisi (temizlik), şoför-yük taşıma, büro memuru (genel), et ve et ürünleri işlemcisi ve diğer orman işçileri mesleklerinde en fazla başvuru olduğu görülmektedir. İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Çankırı ilinde işgücü piyasasının talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile Çankırı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2014 yılı 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında Çankırı İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir.

Çankırı ilinde gerçekleştirilen bu talep araştırması ile Çankırı'daki işgücünün yapısı, sektörler bazında çalışanların mesleklere ve cinsiyete göre dağılımları, ihtiyaç duyulan işgücü için talep edilen eğitim ve beceri durumları, temininde güçlük çekilen meslekler ve teminde

güçlük çekme nedenleri, 2015 yılı ortasında işgücü piyasasında mesleki değişim beklentilerine ilişkin bilgiler derlenmiştir.

Bu çalışma ile birlikte Çankırı'nın işgücü piyasasının fotoğrafı çekilerek Çankırı'daki sektörlerin işgücü ihtiyacı tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda Çankırı düzeyinde sektörel olarak istatistiksel ve anlamlı tahminler üretilmiştir.

Alan çalışması Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen Çankırı'daki özel sektörde faal olan 10+ istihdamlı işyerlerinde gerçekleştirilmiştir. Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmalar kullanılarak yapılan araştırmada Çankırı'da tam sayım yöntemi ile çalışılmıştır. Yani Çankırı ilindeki 10+ istihdamlı özel sektör işyerlerinin tamamı ziyaret edilmiştir. Toplamda 252 işyeri bizzat ziyaret edilmiş, bu işyerlerinin 236 tanesine ise işyeri bilgi formu uygulanmıştır.

Çalışma kapsamında Çankırı ilinde 271 kişilik açık iş bulunmaktadır. Buna ek olarak, Çankırı'nın "açık iş oranı" % 3,1 olarak hesaplanmıştır. Başka bir deyişle, Çankırı'da her 100 kişilik kadronun % 96,9'u dolu % 3,1'i ise boş olup doldurulmaya hazırdır. Saha çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinin % 25'i, açık işi olduğunu belirtmiştir. Başka bir deyişle, yaklaşık her 4 işyerinden 1'inin açık işi bulunmaktadır. Açık işler için yaklaşık olarak % 38,9 oranında en az lise eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için % 18,8 oranında meslek lisesi eğitimi, % 12,7 oranında genel lise ve dengi eğitimliler, ve % 7,8 oranında ise lise üstü eğitimliler talep edilmektedir. Açık işler için talep edilen ek beceriler incelendiğinde; açık işlerin,%13'ü sorun çözebilme ve bağımsız karar verebilme becerisi , % 30'u için iletişim ve ifade yeteneği becerileri, % 35'i için fazla mesaiye kalabilme, yüzde 48'i için takım çalışması becerileri, %61'i için mesleğe ilişkin yeterli bilgi ve % 84'ü için fiziksel yeterlilik ve iş ahlakına sahip olma yetkinliği talep edildiği tespit edilmiştir.

Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı %58 ile imalat sektöründe bunu % 22 ile toptan ve perakende ticaret sektörü ve %11 ile konaklama ve yiyecek içecek sektörü izlemektedir

Çankırı'da açık işlerin en fazla olduğu mesleklerin% 11 ile plastik mamuller montaj işçisi, %9,4 ile oksijen kaynakçısı, %8,5 ile garson ve servis elemanı, ve %7,5 ile makineci (Dikiş), %4,9 cnc torna tezgah operatörü ve %3,8 ile soğuk demirci mesleği olduğu tespit edilmiştir.

Çankırı İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, işverenlerin Çankırı'da ilk 6 ayda 317 kişilik çalışanı temininde güçlük çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin % 38'i eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Başka bir deyişle, yaklaşık her 5 işverenden 2'si işgücü piyasasında aradığı elemanı bulurken zorlanmıştır.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; , Makineci (Dikiş), Plastik Mamulleri İmalat İşçisi, Satış Danışmanı,

Garson (Servis Elemanı), Proses işçisi, Çorap Örme Makinaları Operatörü kaynakçı meslekleri olduğu tespit edilmiştir.

Çankırı İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle istihdamda 523 kişilik net artışın beklendiğini bize göstermektedir. Başka bir deyişle, işverenler bugüne kıyasla, 30 Haziran 2015 tarihinde istihdamın net olarak % 6 oranında artmasını beklemektedir.

30 Haziran 2015 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen dört sektörün; %14,5 ile Toptan ve perakende ticaret, % 10 ile konaklama ve yiyecek içecek hizmetleri, % 7 ile imalat, ve %16 ile diğer hizmet faaliyetleri sektörleri olduğu görülecektir.

Net istihdam artışı olacağı beklentisi olan meslekler sırasıyla, Kaynakçı, Makineci (dikiş), Çorap Burun Makinesi Operatörü, Çorap Örme Makinesi Operatörü, Plastik Mamuller Montaj İşçisi, Reyon görevlisi, garson (servis Elemanı), Elektrik- Elektronik Teknisyeni Kasiyer mesleklerdir. Buna karşı en fazla net istihdam azalış beklentisinin olduğu meslekler ; Tuğla ve Kiremit Kalıpçısı, sıvacı, Isı yalıtımcısı, İnşaat Boyacısı, bakım ve Onarım Elektrikçisi, şoför (Yük Taşıma), Bekçi, Yapı Dekorasyoncusu ve Yapı Yalıtımcısı meslekleridir.

GİRİŞ

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Mevcut durumun analiz edilmesi ve problemlerin teşhis edilmesi, geleceğe dair planlama yapmanın ilk adımıdır.

İşgücü piyasası emek arzı ve emek talebinin buluştuğu piyasadır. Bu piyasada talep boyutunu işverenler oluştururken arz boyutunu ise işgücü oluşturmaktadır. Talep yönüyle belirli bir ücret ve çalışma koşulları sunulurken, arz yönüyle de mesleki beceri ve yetkinlikler sunulmaktadır. İşgücü Piyasası Analizi (İPA), işgücü piyasasının yapısını işverenler ve işgücü arasındaki dinamik ilişkileri ortaya koyan çalışmadır. İşgücü piyasası analizi; sayısal ve niteliksel göstergelerle işgücü piyasasına katılımı, katılanların beceri setini, bugün için gereken becerileri, gelecekte hangi meslekler için ne tür becerilerin gerektiğini ve günümüz ihtiyaçları ile işgücünün nitelikleri arasındaki farkı yerel ve ülke düzeyinde ortaya koyan çalışmalardır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün hareketlilik yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

Aktif istihdam politikaları, işsizliğin azaltılıp istihdamın arttırılması, işgücü piyasasında arz ve talep arasında mevcut dengesizliklerin ortadan kaldırılması ile yakından ilişkilidir. İşgücü Piyasası Araştırması Raporu ile özellikle işgücü talebine ilişkin elde edilen bulgular ve işgücü arzının yapısına ilişkin veriler ışığında işgücü piyasasındaki dengesizliklerin giderilmesine yönelik öneri ve değerlendirmelere ulaşılırken, il düzeyinde aktif işgücü politikaları için en temel veriler de sağlanmış olmaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eş zamanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır.

Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

Çankırı İli İşgücü Piyasası Araştırması Raporunun temel amacı; İlin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartarak bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmak ve ayrıca elde edilen verileri analize tabi tutarak İl düzeyinde aktif istihdam politikalarının oluşturulmasına katkı sağlamaktır.

Belirtilen amaçlar ve hedefler doğrultusunda Çankırı'da bulunan 10+ işyerlerine, Çankırı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü 9 İş ve Meslek Danışmanı ile 236 işyerine 12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında " İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar içerisinde işyeri cevap durumlarına göre ağırlıklandırma yapılmıştır. Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi[1] yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir.

Bu rapor üç bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Çankırı işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Üçüncü bölüm Çankırı işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI KAVRAMI

Modern bir ekonomide mevcut birçok piyasa içinde en önemli olanı işgücü piyasasıdır İktisadi faaliyetlerin temel unsurunu oluşturan emek, aynı zamanda işgücü piyasası kavramının da özünü oluşturur. İşverenler üretim faaliyetini gerçekleştirirken az veya çok emek talebinde bulunurlar. Emek talebi, doğal olarak "emek arzı" cephesini harekete geçirir. Bir ülkedeki emek arzı cephesi, "işgücü" kavramıyla ifade edilir. Belirli bir gelir sağlamak amacıyla iktisadi faaliyete katılmak isteyen emek sahibi de, emeğini işgücü piyasasına arz etmek durumundadır. Her iki tarafın ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için emeğini arz eden işgücünün, emek talebiyle (işverenle) buluşması gerekmektedir (Korkmaz ve Mağiroğulları, 2007).

İşte bu anlatılanlardan hareketle; bir ülkedeki toplam emek arzını ifade eden işgücünün emek talebi ile buluştuğu piyasaya "emek piyasası, iş piyasası veya işgücü piyasası" denmektedir. Emek arzı bir ülkenin nüfusu ve nüfus yapısıyla, yani insan unsuruyla ilgiliyken, emek talebi, yatırımlarla, yeni iş sahalarının açılmasıyla, yani ülkenin ekonomik yapısı ve gücüyle ilgilidir (Zaim, 1997).

İşgücü piyasasında çalışanlar emeklerini sunmakta, işverenler de emeği talep etmektedir. Emek arz ve talebinin buluştuğu işgücü piyasalarında, emeğin fiyatı olan ücretler ve çalışma koşulları da belirlenmektedir. Ücretler ve çalışma koşullarının belirlenmesi, ülkelerdeki işgücü piyasalarının tipik özelliklerine göre ortaya çıkmaktadır. Bazı tip piyasalarda ücretler piyasa koşullarına göre kendiliğinden, bazılarında ise devletin müdahalesiyle oluşmaktadır (Korkmaz ve Mağiroğulları, 2007).

İşgücü piyasalarının başlıca fonksiyonu, emek arz ve talebinin dengelenmesidir. İşgücü arz edenlerle talep edenler arasında bir denge kurulmasında yani işgücü piyasasının düzenlenmesinde istihdam kurumları önemli rol oynamaktadır. Bu kurumlar ile istihdam hizmetinin planlanması ve bu yolla işsizlik sorunuyla mücadele edebilmek amaçlanmaktadır (Lordoğlu ve Özkaplan, 2003). Özellikle 1980'lerde küreselleşme süreci ile birlikte işgücü piyasalarında yaşanan gelişme ve değişimler kamu istihdam kurumlarının ve hizmetlerinin önemini arttırmıştır. Bu süreç tüm dünyada kamu istihdam kurumları ve hizmetlerinin değişim ve gelişimini zorunlu kılmıştır. Ayrıca kamu istihdam kurumlarının işsizlikle mücadelede ve değişen işgücü piyasalarının ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalması özel istihdam kurumlarının da önem kazanmasına ve yaygınlaşmasına neden olmuştur.

İşgücü piyasasına ilişkin bilgileri toplanması, işlenmesi ve sunulmasını sağlayan işgücü piyasası bilgi sisteminin oluşturulması ve etkin bir şekilde işlemesi, sağlıklı politikaların oluşturulmasında büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde işgücü piyasasına ilişkin bilgileri toplayıp yayınlamakta görevli olan resmi kurum Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'dur. TÜİK'in dışında Türkiye İş Kurumu(İŞKUR), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı vb. kurumlar işgücü piyasası ile ilgili verileri sağlamaktadırlar. Biz raporumuzda TÜİK ve İŞKUR verilerine yer vereceğiz.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İŞGÜCÜ VE İŞGÜCÜNE KATILIM

Ülkeler, nüfus miktarını ve kalitesini ne kadar çok arttırırlarsa emek arzı ve dolayısıyla üretim miktarını o kadar çok arttırabileceklerdir. İşgücünün temel kaynağını nüfus oluşturmaktadır. Nüfusun büyüklüğü ve özellikleri, kaynakların sosyal ve ekonomik sektörler arasındaki dağılımını önemli ölçüde etkilemekte, kaynakların bu şekilde dağılımı da ekonominin büyüme hızını, işgücü ve istihdam düzeyini etkilemektedir (Murat, 2007).

Toplam nüfustan sonra işgücünün en önemli kaynağını çalışma çağındaki nüfus oluşturmaktadır. 15-64 yaşları arasındaki nüfusa çalışma çağındaki nüfus denmektedir. 15 yaşın altındaki çocuklar ile 65 yaşın üstündeki yaşlılar ise çalışma çağı dışındaki nüfusu ifade etmektedir. TÜİK ülkemizde çalışma çağındaki nüfus için üst sınırı kaldırmış ve kurumsal olmayan sivil nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfusu çalışma çağındaki nüfus olarak tanımlanmıştır. Kurumsal olmayan sivil nüfus ise, "okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfus" tur. Nüfusun 15 ve daha yukarı yaş grupları çalışabilir kesimi gösterdiğinden, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfusa "aktif nüfus" da denmektedir. Aktif nüfus, işgücü ile işgücüne dâhil olmayanlardan oluşmaktadır (Biçerli, 2009).

Grafik 1: İşgücü Çatısı

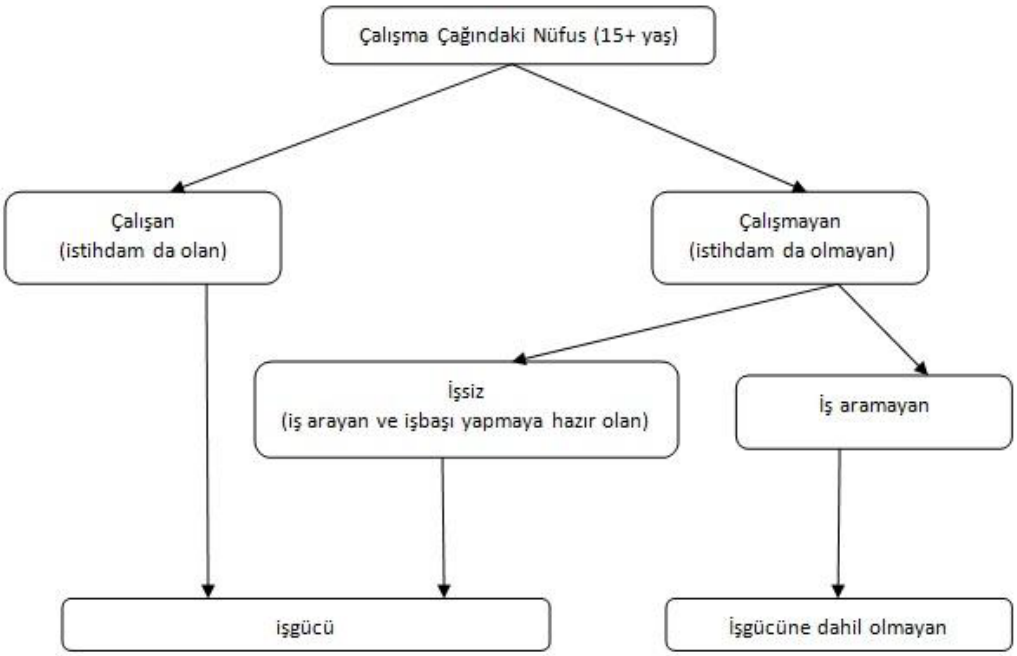

Kaynak: TÜİK(2007), İşgücü, İstihdam ve İşsizlik İstatistikleri Dizisi-1,Tüik yayınları, Kasım 2007

Herhangi bir ülke veya bölgede emek arzını yani emeğini işgücü piyasasına sunmaya hazır durumdaki nüfusa işgücü denmektedir (Murat, 1997). İşgücü, emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır (Zaim, 1997). TÜİK'e göre ise işgücü, çalışma çağında olup (15 ve üstü) istihdam edilenler ile işsizler toplamından oluşmaktadır. Anlaşılacağı üzere çalışma çağında olan kişilerin hepsi çalışmamaktadır. Mevcut dönemde istihdam edilenlerin yanı sıra, istihdam edilmek arzusunda olan işsizler de işgücü içinde değerlendirilmektedir. İşsizler ise, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve işbaşı yapabilecek durumda olan kişilerden oluşmaktadır. Dolayısıyla çalışan ile iş arayanlar işgücü olarak nitelendirildiğine göre, çalışmayanlar ile iş aramayanlar işgücüne dâhil olmayanları oluşturmaktadır.

İşgücü katılım oranı bir ekonomide; çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder. Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücünün çalışabilir yaştaki nüfusa oranı olarak ele alınan işgücüne katılma oranı, istihdam edilmiş ya da işsiz olarak, işgücü piyasası ile bağlantısı olanların görece önemini ortaya koymaktadır. Çünkü işgücüne dâhil olmayan kişilerin, iş aramayarak işgücü piyasası ile bağlantılarını kopardıkları varsayılmaktadır. İşgücüne katılma oranlarının yükselmesi, işgücü piyasası ile bağlantısı olanların yani üretken kabul edilenlerin sayısının artması anlamına gelmektedir (Lordoğlu ve Özkaplan, 2003).

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK'in Hanehalkı İşgücü Anketleridir.

İşgücüne Katılma Oranı, İşsizlik Oranı ve İstihdam Oranı, işgücü piyasası açısından oldukça önem arz eden verilerdir. Genel olarak; İşsizlik Oranının yüksek, İşgücüne Katılma ve İstihdam Oranlarının ise düşük seyretmesi işgücü piyasasının sıkıntılarının başında gelmektedir.

Grafik 2: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, Çankırı, Türkiye, Dünya 2013

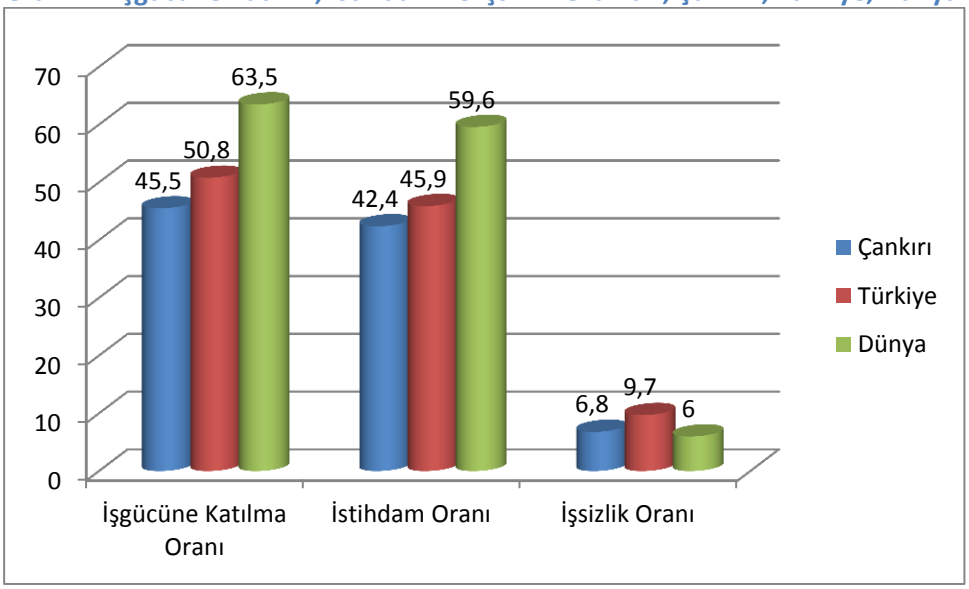

Kaynak: TÜİK, HİA, ILO

2013 yılı verilerine göre; il bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Çankırı ilinde işsizlik oranının Türkiye geneline göre daha düşük olduğu görülmektedir. İşsizlik oranı 2013 yılı itibariyle Türkiye genelinde %9,7 iken, Çankırı ilinde % 3 e varan oranda ortalamanın epey altında %6,8'dir. Çankırı ilinde 2013 yılında %45,5 olan İşgücüne Katılım Oranı %50,8 olan Türkiye ortalamasının altında gerçekleşmiştir. İstihdam oranı da %42,4 ile %45,9 olan Türkiye ortalamasının altındadır.

2013 yılı temel işgücü göstergelerini Dünya geneli ile karşılaştırdığımızda ise genel olarak bütün göstergeler açısından Çankırı ilinin durumu Dünya ortalamasına göre olumsuz bir yapıya

sahiptir. İşgücüne katılma oranı Dünya genelinde %63,5 iken Çankırı'^da %18 daha düşük oranla %45,5 olarak gerçekleşmiş, İstihdam oranı da Dünya genelinde %59,6 iken Çankırı'da %17 daha az olarak %42,4 ve işsizlik oranı Dünya genelinde %6 iken Çankırı'da ortalamaya yakın %6,8 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

YILLAR	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	48,4	45,9	7,7
2009	50,3	45,5	9,5
2010	51,3	46,6	9,1
2011	53,7	50,3	6,3
2012	49,7	46,2	6
2013	45,5	42,4	6,8

Kaynak: TÜİK

Tabloda görüldüğü gibi yıllar itibariyle Türkiye Ekonomisine paralel olarak Çankırı'da da işgücüne Katılma Oranı, istihdam Oranı ve İşsizlik Oranı iniş ve çıkışlar göstermektedir. 2013 yılında İşgücüne katılma oranı ve istihdam oranında ciddi oranda düşüş gözlenmektedir. Yatırım teşvik sisteminin destekleriyle İşsizlik oranının nispeten düşük olması sevindiricidir.

Grafik 3: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

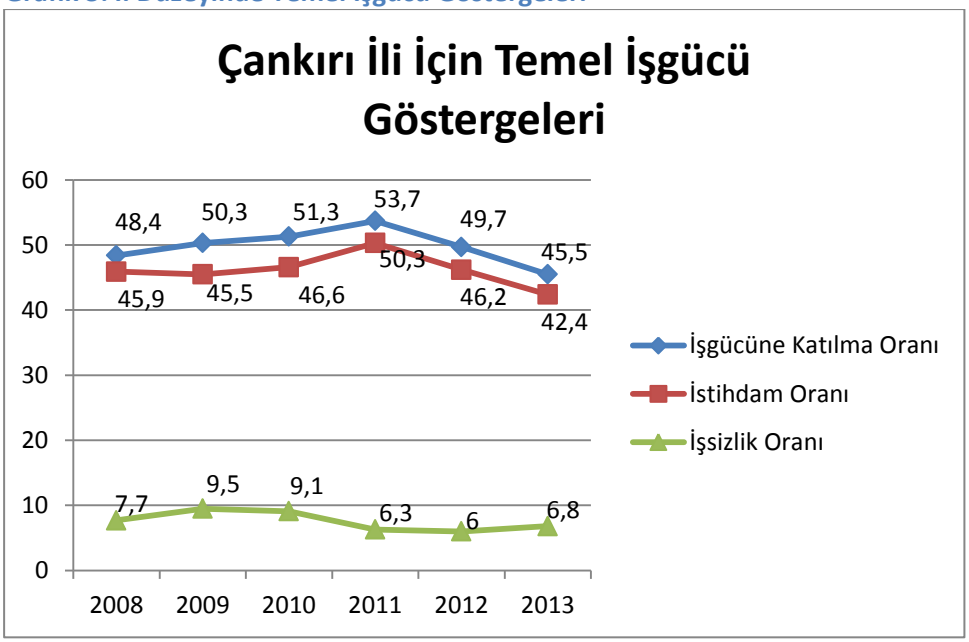

Kaynak: TÜİK

İŞKUR GÖSTERGELERİ

KAYITLI İŞSİZ

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2013		2014*	
MESLEK	KAYITLI İŞSİZ	MESLEK	KAYITLI İŞSİZ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2529	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1709
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	594	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	471
BÜRO MEMURU (GENEL)	241	YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	353
DİĞER ORMAN İŞÇİLERİ	123	BÜRO MEMURU (GENEL)	208
MAKİNECİ (DİKİŞ)	118	SATIŞ DANIŞMANI	118
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	115	SEKRETER	106
SEKRETER	102	REYON GÖREVLİSİ	98
DİĞER MOTORLU ARAÇ SÜRÜCÜLERİ	95	ÇAYCI	85
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	89	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	79
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	88	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	77
Diğer Meslekler	2912	Diğer Meslekler	2669
Toplam	**7006**	**Toplam**	**5973**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2013 ve 2014 yıllarına göre İşkur'a kayıtlı işsizlerin dağılımına bakarak karşılaştırdığımızda 6 mesleğin her iki yılda da listede olduğunu görüyoruz. Beden gücüyle çalışarak yapılan nitelik gerektirmeyen mesleklerin ilk sıralarda olması il bazında işsizlerin meslek eğitimine yönlendirilebileceğini gösteriyor.

AÇIK İŞLER

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2013		2014*	
MESLEK	AÇIK İŞ	MESLEK	AÇIK İŞ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	783	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2599
PİLİÇ KESİM VE İŞLEME ELEMANI	335	PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİS	147
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	281	MAKİNECİ (DİKİŞ)	141
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	138	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	109
MAKİNE TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ	81	REYON GÖREVLİSİ	84
SATIŞ DANIŞMANI	72	GARSON (SERVİS ELEMANI)	76
ET PAKETLEME İŞÇİSİ	71	SATIŞ DANIŞMANI	76
ET TEMİZLEYİCİSİ-SIYIRICISI	60	SEKRETER	48
ET VE ET ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	56	AŞÇI	46
GARSON (SERVİS ELEMANI)	53	KASİYER	45
Diğer Meslekler	1268	Diğer Meslekler	1050
Toplam	3198	**Toplam**	4421

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Açık işlerin mesleklere dağılımında 2013-2014 dönemlerine bakıldığında. İlk 10 meslekteki açık iş sayısı 2013 yılı için toplam açık iş sayısının %60 ını oluştururken 2014 yılı için ise %76'sını oluşturmaktadır. 2014 yılı için %59' a varan oranda beden işçisi olarak çalışılacak açık iş olduğu görülmektedir.

İŞE YERLEŞTİRMELER

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme

2013		2014*	
MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME	MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1827	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1721
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	219	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	194
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	146	PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİS	105
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	40	REYON GÖREVLİSİ	43
PİLİÇ KESİM VE İŞLEME ELEMANI	35	SATIŞ DANIŞMANI	31
PROSES İŞÇİSİ	34	KASİYER	27
SATIŞ DANIŞMANI	32	SEKRETER	25
MAKİNECİ (DİKİŞ)	25	MAKİNECİ (DİKİŞ)	23
VARDİYA AMİRİ - İMALAT	24	MAKİNE TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ	23
ET PAKETLEME İŞÇİSİ	21	GARSON (SERVİS ELEMANI)	19
Diğer Meslekler	308	Diğer Meslekler	373
Toplam	2711	Toplam	2584

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2013 ve 2014 yıllarında İşkur kanalıyla işe yerleştirmelere baktığımızda ilk sıralarda beden işçisi yoğunlukta olmak üzere, sırasıyla temizlik, ve plastik mamuller montaj işçisi mesleği olduğu görülmekte, bunları Çankırı işgücü piyasasının ihtiyacı olan diğer meslekler takip etmektedir.

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri

KURS TÜRÜ	2014*			
	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
İŞ.YET.KURS/TYP	3	25	67	92
İŞ.YET.KURS/İSTİHDAM GARANTİLİ	1	25	18	43
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI (İEP)	48	29	54	83
Toplam	52	79	139	218

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Çankırı Çalışma ve İş Kurumu ile Çankırı İşverenlerinin ortaklaşa işbirliğiyle düzenlenen, işsizleri meslek sahibi yaparak nitelikli iş gücü haline getirmek için toplam 52 kurs açılmıştır. Bunların %90 dan fazlasını işbaşı eğitimi kursları oluşturmakta ve katılımcıların % 65' ini de dezavantajlı grup olan kadınlara yönelik olduğu görülmektedir. İlimiz işverenleri ve işsizleri tarafından yeterli talebin olması durumunda daha fazla kurs açılması işgücü piyasasına olumlu katkıda bulunacaktır.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler

2014*	
MESLEK	İŞSİZLİK ÖDENEĞİNİ HAK EDENLER
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	513
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	56
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	43
BÜRO MEMURU (GENEL)	33
ET VE ET ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	33
DİĞER ORMAN İŞÇİLERİ	29
DİĞER MOTORLU ARAÇ SÜRÜCÜLERİ	23
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	21
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	19
BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	17
Diğer Meslekler	564
Toplam	1351

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

İşsizlik ödeneğine başvurup hak kazananların toplamı 1.351' dir. Çankırı işgücü piyasası nın yapısı ve İşkur'a kayıtlı işsizlerin meslek dağılımına paralel olarak ekonominin konjonktürel işleyişine göre işe girişler ve işten ayrılışlar söz konusudur.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı

mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT' ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 20124 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 2" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İŞYERİ VERİLERİ

Tablo 7: Sektörlere Göre İşyeri Sayısı Oranları

Sektörler	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	3%
İmalat	22%
İnşaat	19%
Toptan ve perakende ticaret	31%
Ulaştırma ve depolama	6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	7%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1%
Gayrimenkul faaliyetleri	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4%
Eğitim	2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	2%
ÇANKIRI	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı'da sekörlere göre işyeri sayısı oranlarına baktığımızda ilk sırada % 31 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, ikinci sırada % 22 ile imalat, üçüncü sırada %19 ile inşaat sektörü bulunmaktadır . Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama faaliyetleri, Bunları sırasıyla İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve eğitim faaliyetleri sektörleri takip etmektedir.

Tablo 8: İşyeri Özellikleri

	SAYI	ORAN
İŞKUR HİZMETİNDEN FAYDALANAN İŞYERİ SAYISI	132	56%
İŞKURDAN ELEMAN TALEBİ OLAN İŞYERİ SAYISI	128	54%
DEVLET TEŞVİKİNDEN YARARLANAN İŞYERİ SAYISI	119	50%
İHRACAT YAPAN İŞYERİ SAYISI	31	13%
YABANCI ORTAKLIĞI OLAN İŞYERİ SAYISI	4	2%
KREŞİ OLAN İŞYERİ SAYISI	1	0%
SERVİS İMKÂNI OLAN İŞYERİ SAYISI	79	33%
EĞİTİM DÜZENLEYEN İŞYERİ SAYISI	1	0%
KISMİ ÇALIŞMA YAPAN İŞYERİ SAYISI	16	7%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Grafik 4: İşyeri Özellikleri

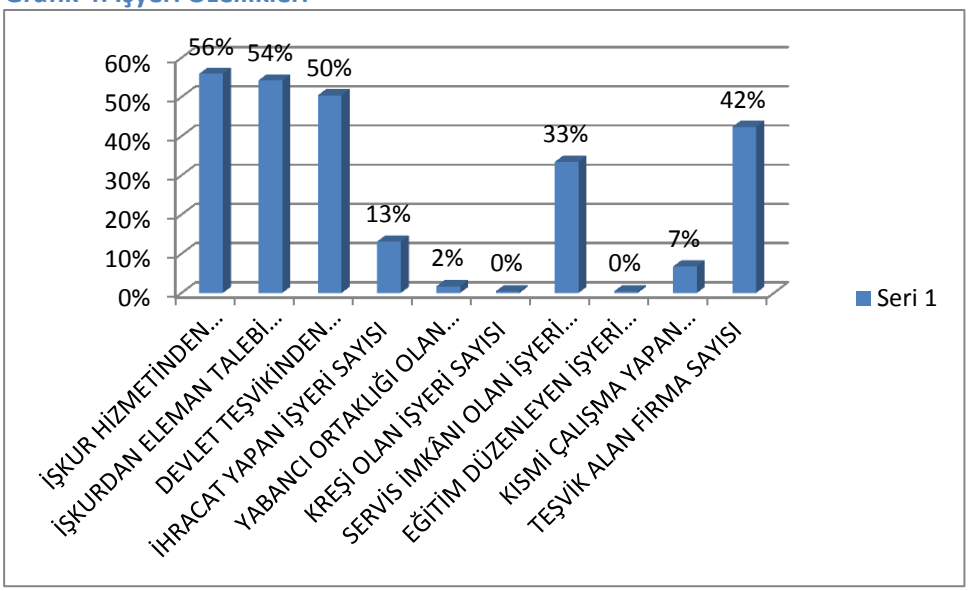

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

2014 İşgücü piyasası araştırması verilerine bakarak oluşturulan tablo ve grafikte görüldüğü gibi İşyerlerinin % 56 İşkur hizmetlerinden faydalanan işyerleri, % 54 İşkurdan eleman talebinde bulunan işyerleri , % 50 devlet teşviklerinden faydalanan işyerleri, % 33 servisi olan işyerleri , % 13 İhracat yapan işyeri , %2 de yabancı ortaklığı olan işyerleri oluşturmaktadır.

Tablo 9: Sektörlere göre İŞKUR'dan faydalanma oranları

Sektörler	İŞKUR HİZMETİNDEN FAYDALANAN İŞYERİ SAYISI	Genel Toplam	ORAN
Madencilik ve taş ocakçılığı	5	6	83,3%
İmalat	41	52	78,4%
İnşaat	13	44	29,5%
Toptan ve perakende ticaret	42	74	56,2%
Ulaştırma ve depolama	5	15	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8	17	47,1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	2	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri		1	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	2	100,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6	9	66,7%
Eğitim	4	4	100,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	4	75,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	1	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	5	40,0%
ÇANKIRI	132	236	56,1%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Grafik 5: Sektörlere göre İŞKUR'dan faydalanma oranları

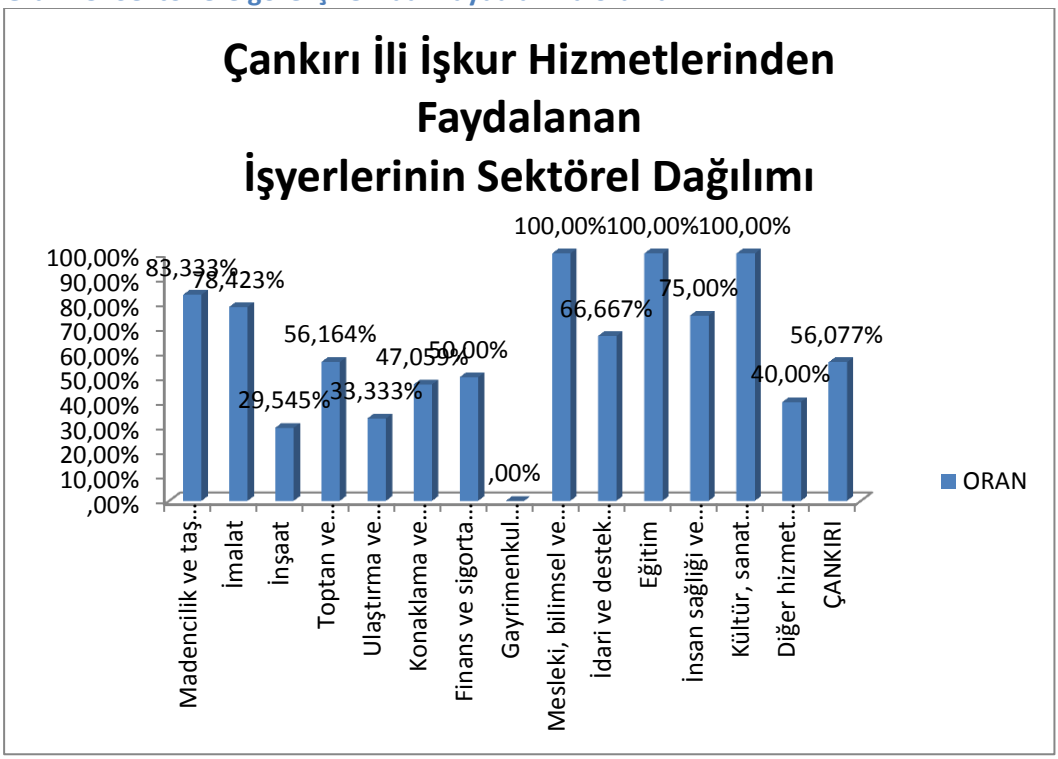

Tablo ve grafikte de görüldüğü gibi Araştırma kapsamında işyerlerinin Sektörlere göre İŞKUR'dan faydalanma oranlarına baktığımızda; İş yeri sayısı büyüklüğüne göre İmalat sektörü %78,40, Toptan ve perakende ticarette % 56,20 ve inşaat sektörü %29,50 olarak görülmektedir..

Tablo 10: Sektörlere göre ihracat yapan işyeri sayısı oranları

Sektörler	İşyeri Sayısı	İhracat yapan İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	4	67%
İmalat	52	21	41%
İnşaat	44	2	5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	74	3	4%
Ulaştırma ve depolama	15	0	0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17	0	0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	0	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	0	0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9	1	11%
Eğitim	4	0	0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	0	0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	0	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	5	0	0%
ÇANKIRI	236	31	13%

Kaynak: Çankırı 2014 – 1. Dönem İPTA

Grafik 6: Sektörlere göre ihracat yapan işyeri sayısı oranları

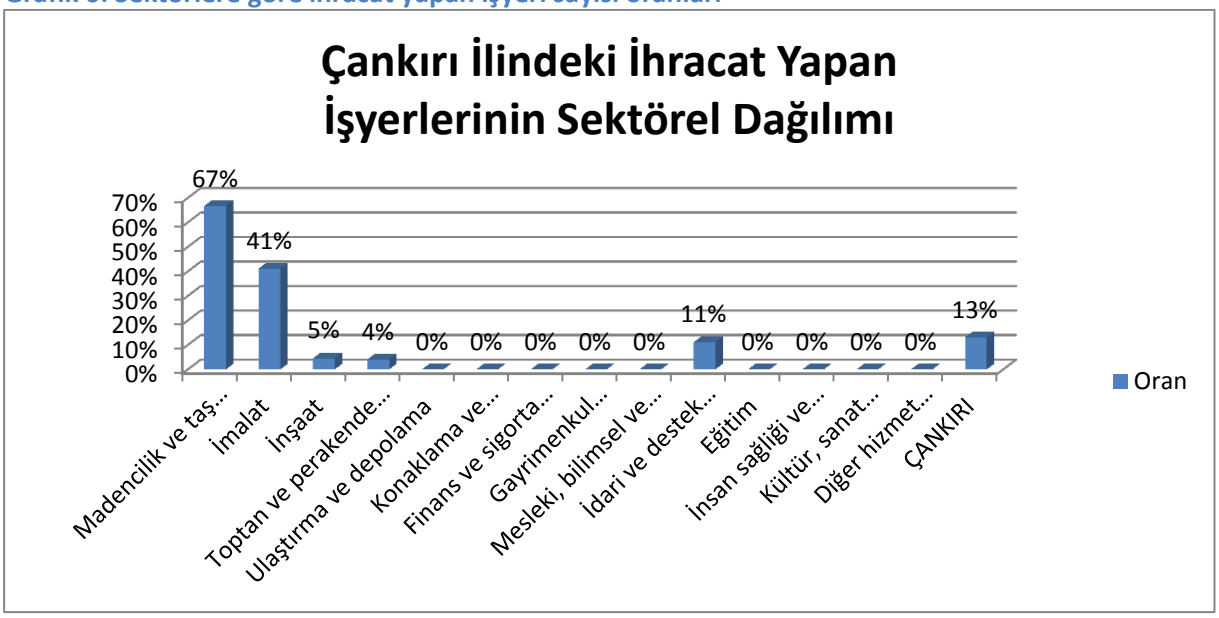

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

İhracat yapan işyerlerinin kendi içlerinde sektörel olarak dağılımına baktığımızda ; madencilik ve ta ocakçılığı sektörü %67 , imalat sektörü % 41 , idari ve destek hizmetleri sektörü %11 , inşaat sektörü % 5 ve toptan ve perakende ticaret sektörü % 4 paylarla sektörel olarak yer almaktadırlar.

Tablo 11: Sektörlere Göre Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayısı Oranları

Sektörler	PART TİME ÇALIŞMA YAPAN İŞYERİ SAYISI	İŞYERİ SAYISI	ORAN
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	6	0%
İmalat	2	52	4%
İnşaat	1	44	2%
Toptan ve perakende ticaret	7	74	10%
Ulaştırma ve depolama	0	15	0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	17	12%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	2	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	1	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	2	0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	9	11%
Eğitim	1	4	25%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	4	25%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	1	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	1	5	20%
ÇANKIRI	16	**236**	7%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Grafik 7: Sektörlere Göre Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayısı Oranları

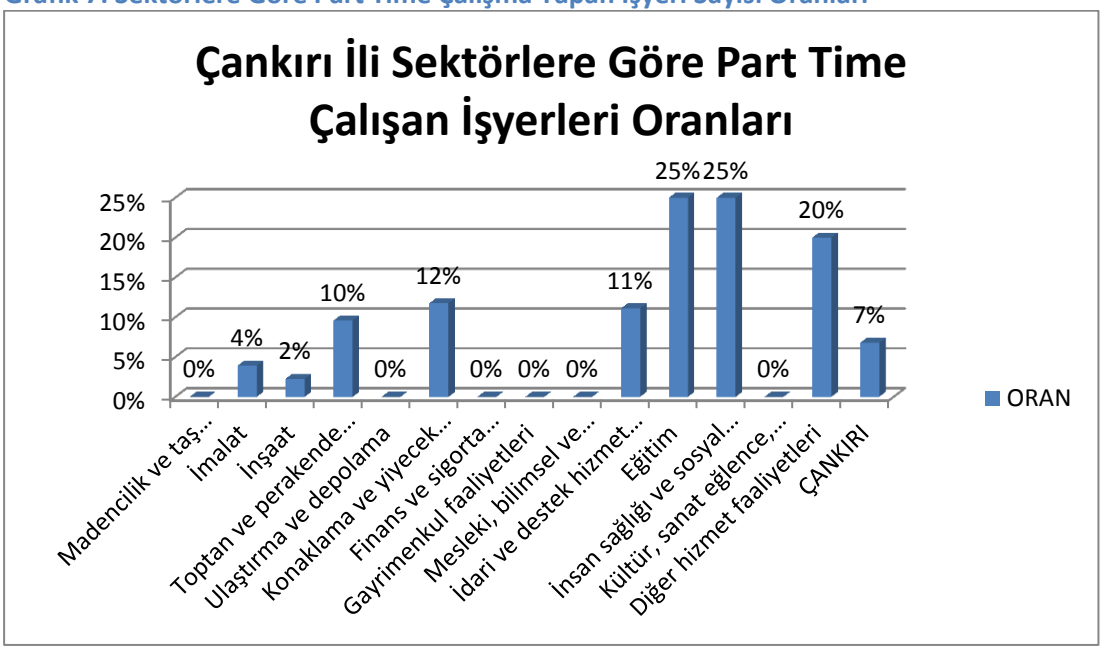

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı'da part-time çalışma yapan işyerlerine sektörel olarak bakıldığında ilk beş sektör; % 25' lük payla insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile kültür, sanat eğlence , dinlence ve spor faaliyetleri sektörleri ilk sırada, diğer hizmet faaliyetleri sektörü %20 ile ikinci, konaklama ve yiyecek

içecek hizmeti faaliyetleri % 12 ile üçüncü, idari ve destek hizmet faaliyetleri %1 ile dördüncü, Toptan ve perakende ticaret sektörleride % 10 ile beşinci sırayla tabloda görülmektedir. .

Grafik 8: Çalışan sayılarına Göre Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayısı Oranları

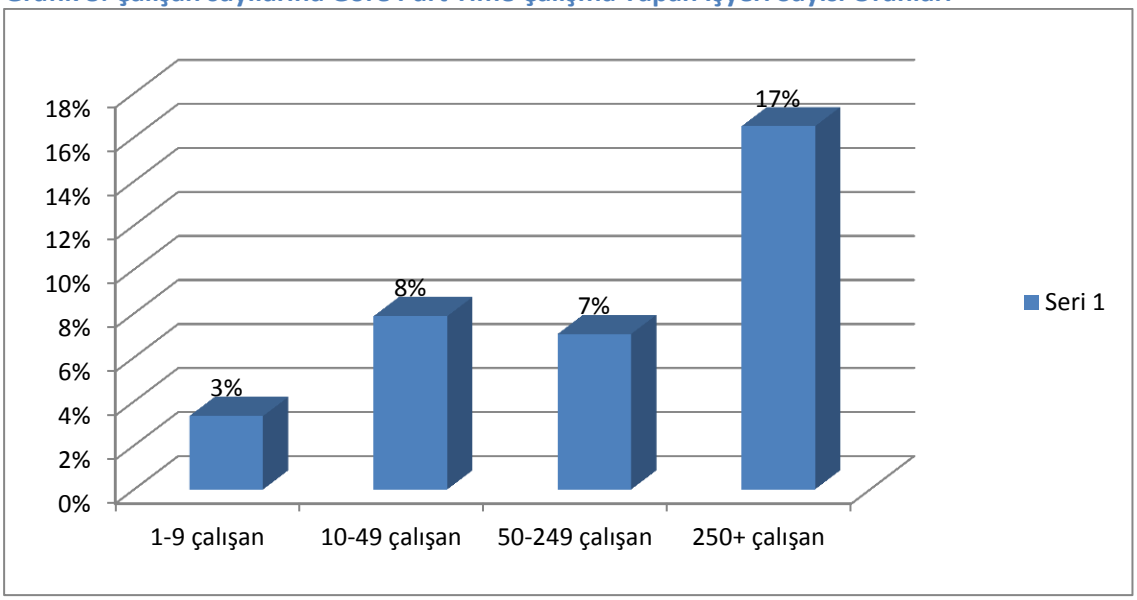

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

İşyerlerinin Çalışan sayılarına göre part-time çalıştırma oranlarına bakacak olursak ; 250 ve üzeri işçi çalıştıran işyerleri % 16, 10-49 işçi çalıştıran işyerleri % 7 , 50-249 işçi çalıştıran işyerleri % 6 ve 1-9 çalışanı olan işyerleride % 3 civarında olduğu görülmektedir.

Tablo 12: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranları

Sektörler	MEVSİMLİK İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞYERİ SAYISI	İŞYERİ SAYISI	ORAN
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	6	0%
İmalat	2	52	4%
İnşaat	8	44	18%
Toptan ve perakende ticaret	8	74	11%
Ulaştırma ve depolama	0	15	0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3	17	18%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	2	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	1	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	2	0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	9	0%
Eğitim	0	4	0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	4	0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	1	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	1	5	20%
ÇANKIRI	22	236	9%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Grafik 9: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranları

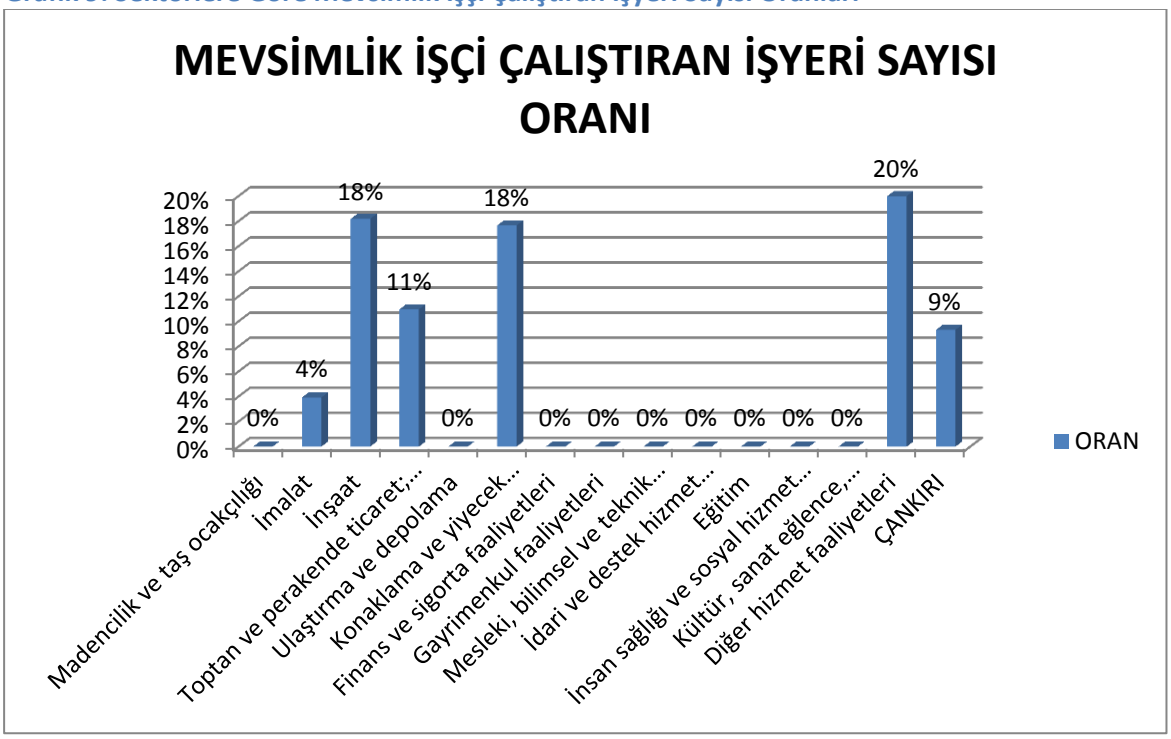

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

2014 İpta raporu için elde edilen verilerden yola çıkılarak hazırlanan yukarıdaki tablo ve grafiğe bakarak mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin oranını yorumlayacak olursak; inşaat ve konaklama yiyecek içecek hizmetleri sektörlerinin doğasında var olan mevsime bağlı çalışma şartlarından dolayı en fazla bu iki sektörde % 18 olduğunu görüyoruz. Daha sonra toptan ve perakende ticaret sektörüyle diğer hizmet faaliyetleri sektörünün % 11 ve % 9 oran ile takip ettiğini görüyoruz.

Tablo 13: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Oranları

Kuruluş yıllarında göre işyeri sayıları	Kuruluş yılları						
Satır Etiketleri	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	0	2	1	1	2	6
İmalat	11	9	9	6	8	8	52
İnşaat	26	10	2	4	1	1	44
Toptan ve perakende ticaret	10	21	13	11	8	10	74
Ulaştırma ve depolama	2	3	0	5	2	3	15
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	5	2	3	2	3	17
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0	0	1	0	1	2
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0	1	0	0	0	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	0	0	0	0	0	2
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	4	1	1	0	0	9
Eğitim	0	2	0	0	1	1	4
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	1	1	0	0	0	4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0	0	0	1	0	1
Diğer hizmet faaliyetleri	0	0	1	0	0	4	5
ÇANKIRI	**58**	**55**	**32**	**32**	**24**	**33**	**236**

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

İşyerlerinin Kuruluş yıllarına göre sektörel dağılımına bakacak olursak son on yılda işyeri sayısının ikiye katlandığını görüyoruz. Ziyaret edilen firmaların sadece % 15 'inin 25 yıl öncesinde kurlu olduğunu görüyoruz. Son 20 yılda ise işyerlerinin sayısında % 400 oranında artış olduğu görülmektedir.

MEVCUT İSTİHDAM

Tablo 14: Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları

SEKTÖRLER	Calisan Sayisi	Çalışan Sayısı Oranları
Madencilik ve taş ocakçılığı	255	3%
İmalat	4164	48%
İnşaat	1084	12%
Toptan ve perakende ticaret	1353	15%
Ulaştırma ve depolama	239	3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	265	3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	21	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	8	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	47	1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	702	8%
Eğitim	206	2%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	325	4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	5	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	62	1%
ÇANKIRI	8736	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Araştırma kapsamındaki işyerlerinde toplamda 8.736 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yarıya yakınını oluşturan %48'i imalat, %15'i toptan ve perakende ticaret, %12'si inşaat, % 8 idari ve destek hizmetleri sektörlerinde yer aldıkları görülmektedir.

Tablo 15: Çalışanların Cinsiyete göre Sektörel Dağılım Oranları

Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayılar	Erkek	Kadın	Toplam Calisan	Erkek Çalışan Oranı	Kadın Çalışan Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	251	4	255	3%	0%
İmalat	2919	1245	4164	33%	14%
İnşaat	1053	31	1084	12%	0%
Toptan ve perakende ticaret	1126	227	1353	13%	3%
Ulaştırma ve depolama	219	20	239	3%	0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	222	43	265	3%	0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	12	9	21	0%	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	8	0	8	0%	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	41	6	47	0%	0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	492	210	702	6%	2%
Eğitim	103	103	206	1%	1%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	148	177	325	2%	2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	3	5	0%	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	46	16	62	1%	0%
ÇANKIRI	6642	**2094**	8736	76%	24%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Sektörlere göre çalışan kadın ve erkek oranlarına bakılacak olursa, Çankırı ilinde çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde kadınların payı %24'dür, erkeklerin payı ise %76' dır. Türkiye toplamında ise kadın çalışanların payı %26, erkek çalışanların payı %74'tür ve Türkiye ortalamasına yakındır 2013 yılı ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde kadın çalışanların payı artarken (%23,1), Çankırı' da da artmaktadır (%24).

Çankırı ilinde erkek çalışanların, kadın çalışanlara kıyasla oranının çok yüksek olduğu sektörler sırasıyla; İnşaat sektörü, Madencilik sektörü ve ulaştırma depolama faaliyetleri sektörleridir.

Çankırı İlinde kadın çalışanların erkeklere oranla daha fazla olduğu sektör İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü . Eşit oranda çalışanı olan sektör eğitim sektörüdür. Bu sektörler dışında erkeklere göre düşük olmakla birlikte kadınların en fazla çalıştığı diğer sektörler; imalat sektörü ve toptan ve perakende ticaret sektörüdür.

Çankırı'da Kadın çalışanların toplam çalışanlar içeresindeki payı Türkiye genelinde çalışan kadın oranına yakındır. Kadın çalışanların ağırlık kazandıkları sektörlerdeki işyerlerinin sayısı toplam işyerleri içerisindeki payı azdır.

Tablo 16: Çalışanların Meslek Gruplarına göre ve Cinsiyete göre Dağılım Oranları

Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam Calisan	Erkek Çalışan Oranı	Kadın Çalışan Oranı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	278	176	455	76%	24%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	885	319	1204	3%	2%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1132	401,7	1533	10%	4%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLAR	21	0	21	13%	5%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	308	139,5	447	0%	0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1292	186,2	1478	4%	2%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL	400	190,3	590	15%	2%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	2065	647,1	2712	5%	2%
YÖNETİCİLER	262	34,35	296	24%	7%
ÇANKIRI	6642	2094	8736	3%	0%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çalışanların ana meslek gruplarına[3] göre dağılımı tablosuna bakıldığında; Çankırı ilinde en fazla çalışanın olduğu meslek grubu %31 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubudur. Çankırı ili için bu meslek grubunun ardından toplam çalışanların %18'ini oluşturan nitelik gerektirmeyen meslek grubu gelmektedir, üçüncü sırada % 17'lik oranla Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar gelmektedir. Türkiye genelinde en fazla çalışanın olduğu meslek grubu %18,7 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu, daha sonra %17,8'lik oranla sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve üçüncü sırada %17,8'lik oranla herhangi bir n itelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar gelmektedir.

Çankırı ilinde erkeklerin en fazla çalıştığı meslek grupları sırasıyla; %24 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu, % 15 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu , %13 ile nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubu gelmektedir. Türkiye geneli için; ilk sırada %20,9 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu gelirken ikinci sırada %20,9 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu ve üçüncü sırada %16,5 ile nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubu gelmektedir.

Çankırı İlinde kadınların en fazla çalışmakta olduğu meslek grupları ise sırasıyla; %8 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu, % 5 nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubu % 4 hizmet ve satış elemanları mesleğidir.

Ana meslek gruplarına göre çalışan kadın ve erkek oranlarına bakılacak olursa, Çankırı ilinde erkek çalışanların kadınlara kıyasla yoğunluğunun çok yüksek olduğu görülmektedir. Meslekler sırasıyla; sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu, Nitelikli tarım ve ormancılık ürünleri meslek grubu ve yöneticiler meslek grubudur.

Çankırı İlinde kadın çalışan oranlarının erkeklere kıyasla daha fazla olduğu meslek grubu yoktur. Kadın çalışanların yoğunluğunun en fazla olduğu meslek grupları ise sırasıyla; nitelik gerektirmeyen meslekler, büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubu ve Hizmet ve satış elemanları meslek grubudur.

[3] Ana meslek grubu: ISCO 2008

Tablo 17: Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler

ÇANKIRI GENEL	ERKEK	KADIN
PLASTİK MAMULLER İMAL İŞÇİSİ	PLASTİK MAMULLER İMAL İŞÇİSİ	PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	ÇORAP BURUN MAKİNESİ OPERATÖRÜ
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	ÇORAP ÖRME KONFEKSİYON TEKNİSYENİ
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ÇORAP KONTROLÖRÜ
ÇORAP BURUN MAKİNESİ OPERATÖRÜ	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ
ÇORAP ÖRME KONFEKSİYON TEKNİSYENİ	BEDEN İŞÇİSİ (TAŞIMA, YÜKLEME-BOŞALTMA)	MAKİNECİ (DİKİŞ)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	ET PAKETLEME İŞÇİSİ
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	SATIŞ DANIŞMANI	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	GARSON (SERVİS ELEMANI)	BÜRO MEMURU (GENEL)
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	AŞÇI

Araştırma kapsamında Çankırı ilinde farklı mesleklerde 8736 çalışan tespit edilmiştir. En yüksek çalışanı olan ilk 10 meslekte çalışanlara baktığımızda; plastik mamuller imal işçisi ilk sırada yer almaktadır. İlk onda yer alan diğer meslekler sırası ile beden işçisi (inşaat), plastik mamuller montaj işçisi, güvenlik görevlisi, çorap burun makinası operatörü, çorap örme konfeksiyon teknisyeni, temizlik görevlisi, çorap örme makinesi operatörü, Şoför-yük taşıma, ve paketleme işçisi meslekleridir.

Erkek ve kadın çalışanların mesleklerine baktığımızda bir ayrışma olduğunu görmekteyiz. Kadınlar daha fazla büyük firmalarda imalat bölümlerinde çalışmaktadırlar. Erkeklerin ise bireysel çalışma gerektiren ve güç gerektirecek işlerde yoğunluklu olarak çalıştıkları görülmektedir.

AÇIK İŞ VERİLERİ

AÇIK İŞLER

Açık iş; İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında işverenlerin hemen veya yakın zamanda "fiilen" ihtiyaç duydukları meslekleri veya işleri ifade etmektedir. Başka bir deyişle açık iş; boş veya yakında boşalacak olan pozisyonları tanımlar. Bu kapsamda araştırmanın yapıldığı 12 Mayıs-27 Haziran 2014 tarihleri arasında araştırma kapsamındaki işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. İlgili dönemde Çankırı ilinde mevcut açık işler tespit edilerek derlenmiştir.

Bu kapsamda Çankırı ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde, referans dönemi (12 Mayıs-27 Haziran 2014) esas alınmak üzere, var olduğu öğrenilen açık iş sayısı 3039'dur.

AÇIK IŞ VERME VE AÇIK IŞ ORANI

Açık iş verme oranı, açık iş olan işyeri sayısı ile topla işyeri sayısı arasındaki orandır. Yani formülleştirildiğinde "Açık İş Veren İşyeri Sayısı/İşyeri Sayısı" şeklindedir.

Tablo 18: Sektörlere göre açık iş verileri

Satır Etiketleri	Toplam Calisan Sayis	Toplam Acik Is Sayisi	Açık İş Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	255	3	1,2%
İmalat	4164	156	3,6%
İnşaat	1084	7	0,6%
Toptan ve perakende ticaret	1353	59	4,2%
Ulaştırma ve depolama	239	3	1,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	265	29	9,9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	21	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	8	0	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	47	0	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	702	0	0,0%
Eğitim	206	0	0,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	325	6	1,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	5	0	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	62	8	11,4%
ÇANKIRI	**8736**	**271**	3,0%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı ilinde sektörlere göre açık iş verilerine baktığımızda; konaklama ve yiyecek içecek hizmetleri faaliyetlerinde %9,9 , toptan ve perakende ticaret sektöründe % 4,2, imalat sektöründe % 3,6 açık iş oranı olduğunu görmekteyiz.

CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞ ORANI

Tablo 19: Cinsiyete Göre Açık İş Oranları

CİNSİYET	AÇIK İŞ SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI	AÇIK İŞ ORANI
Kadın	26	2094	0%
Erkek	159	6642	2%
TOPLAM	271	8736	2%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çalışanların Cinsiyetine göre açık iş oranına baktığımızda toplam çalışan sayılarına kıyasla; kadınlarda % 02 (binde iki) civarında , erkeklerde ise % 2 civarında olduğu görülmektedir. Diğer açık işler için ise cinsiyet durumu farketmez denilerek önemli olmadığı belirtilmiştir.

AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

Tablo 20: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	Isyeri Sayisi	Acik Is Veren İşyeri Sayisi	Açık İş Verme Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	2	33,30%
İmalat	52	21	41,20%
İnşaat	44	4	9,10%
Toptan ve perakende ticaret	74	22	30,10%
Ulaştırma ve depolama	15	2	13,30%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17	7	41,20%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	0	0,00%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0	0,00%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	0	0,00%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9	0	0,00%
Eğitim	4	0	0,00%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	1	25,00%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	0	0,00%
Diğer hizmet faaliyetleri	5	1	20,00%
ÇANKIRI	**236**	**61**	25,70%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı'da açık iş veren işyerlerine baktığımızda sırasıyla ; toptan ve perakende ticaret , imalat, konaklama ve yiyecek içecek hizmeti faaliyetleri , inşaat, madencilik ve taaş ocakçılığı , ulaştırma ve depolama, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinin açık işlerinin olduğu görülmekte, diğer sektörlerin ise hiç açık işlerinin olmadığını beyan ettikleri anlaşılmaktadır.

SEKTÖRLERE GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI

Tablo 21: Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı

Satır Etiketleri	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	100%	0%	0%	0%	0%	3
İmalat	87%	0%	66%	26%	6%	156
İnşaat	100%	29%	43%	14%	0%	7
Toptan ve perakende ticaret	79%	3%	78%	2%	0%	59
Ulaştırma ve depolama	100%	0%	33%	0%	0%	3
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	31%	0%	100%	28%	0%	29
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	100%	0%	100%	100%	0%	6
Diğer hizmet faaliyetleri	0%	100%	100%	100%	0%	8
ÇANKIRI	78%	4%	72%	24%	4%	**271**

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı'daki Araştırma kapsamında bulunan işyerlerinden madencilik ve taş ocakçılığı , inşaat ulaştırma ve depolama ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri sadece İŞKUR arama kanalını kullanmaktadırlar. İmalat sektörü; arama kanallarının çoğunu kulandığını göstermektedir. Araştırma kapsamında özel İstihdam bürolarını kullanan işyeri imalat sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

AÇIK İŞLERİN SEKTÖRLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	AÇIK İŞ SAYILARI				
Satır Etiketleri	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	3	**0%**	**100%**	3
İmalat	10	87	**7%**	**56%**	156
İnşaat	0	4	**0%**	**57%**	7
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve mo	10	41	**17%**	**69%**	59
Ulaştırma ve depolama	0	3	**0%**	**100%**	3
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	21	**7%**	**72%**	29
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	0	**0%**	**0%**	6
Diğer hizmet faaliyetleri	4	1	**50%**	**13%**	8
ÇANKIRI	**26**	**159**	**10%**	**59%**	**271**

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı ilinde mevcut açık işlerin çoğunluğu imalat sektöründe ve işverenler bu açık işlerin % 56'sına erkek çalışan talep etmektedir. Madencilik ve taş ocakçılığı, inşaat, ulaştırma ve depolama ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde açık işler için kadın çalışan talep edilmemektedir.

MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞ ORANI

Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı

SEKTÖRLER	Toplam Acik Is Sayisi	Toplam Calisan Sayisi	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	85	1478	31,50%	5,50%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	70	2712	26,00%	2,50%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	47	1204	17,50%	3,80%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL M	20	590	7,50%	3,30%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	19	447	7,10%	4,10%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	14	1533	5,20%	0,90%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	13	455	4,90%	2,80%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLAR	1	21	0,40%	4,60%
YÖNETİCİLER	0	296	0,00%	0,00%
ÇANKIRI	271	8736	100,00%	3,00%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

AÇIK İŞLERİN MESLEK GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Satır Etiketleri	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1	11	8%	85%	12
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	6	25	13%	53%	31
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	5	8	36%	57%	13
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	1	0	100%	0%	1
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0	2	0%	10%	2
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	3	80	4%	94%	83
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLAR	0	13	0%	65%	13
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	10	19	15%	27%	29
ÇANKIRI	26	159	10%	59%	185

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Araştırma kapsamında Çankırı' da işyerlerinden yöneticiler, nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri meslek gruplarında kadın açık iş gücü bulunmamaktadır. Erkeklerde açık iş oranı en yüksek olan meslek grupları; sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, hizmet ve satış elemanları, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, teknisyenler teknikerler ve yardımcı meslek mensuplarıdır. Kadınlarda ise hizmet ve satış elemanları ,ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubu ön plana çıkmaktadır.

MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI

Tablo 25: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı

MESLEKLER	Acik Is Sayisi	Açık İş Dağılımı
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	31	11,30%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	25	9,40%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	23	8,50%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	20	7,50%
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	13	4,90%
SOĞUK DEMİRCİ	10	3,80%
SEVKİYAT GÖREVLİSİ	9	3,40%
MEKANİK BAKIM ONARIMCISI	6	2,30%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	6	2,20%
MAKİNE MÜHENDİSİ	5	1,90%
KİMYA MÜHENDİSİ	5	1,90%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	5	1,90%
SATIŞ DANIŞMANI	5	1,90%
AŞÇI	5	1,90%
BULAŞIKÇI (STEVARD)	5	1,90%
DİĞER	96	35,50%
ÇANKIRI	271	100,00%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı' da araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinden alınan verilere göre tespit edilen açık işlerin mesleklere göre sıraladığımızda; plastik mamuller montaj işçisi, kaynakçı (oksijen ve elektrik) , garson (servis elemanı), makineci (dikiş), cnc torna tezgahı operatörü, soğuk demirci ve sevkiyat görevlisi meslekleri başta olmak üzere 50' den fazla meslek te 271 kişilik açık iş bulunmaktadır.

AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

Çankırı' da açık işlerin mesleklere ve cinsiyete göre dağılımına baktığımızda , erkeklerde ; kaynakçı , garson, cnc torna tezgah operatörü, soğuk demirci ,sevkiyat görevlisi ve mekanik bakım onarımcısı mesleklerinde olduğunu , bayanlarda ise makineci (dikiş) fırıncı ustası- unlu mamuller imalatçısı mesleklerinde açık işler olduğunu görmekteyiz.

MESLEKLERİN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 26: Mesleklerin Becerilere Göre Dağılımı

MESLEKLER	Bilgisayar kullanımı	Fazla Mesaiye Kalabilme	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Ahlakına Sahip Olma	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Seyahat Edebilme Esnekliği	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	0,00%	92,00%	100,00%	0,00%	51,80%	92,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	52,10%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	0,00%	21,70%	73,80%	17,40%	39,20%	82,70%	0,00%	0,00%	0,00%	8,70%	43,30%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	0,00%	50,00%	100,00%	0,00%	50,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	7,70%	84,60%	92,40%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
SOĞUK DEMİRCİ	0,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
SEVKİYAT GÖREVLİSİ	0,00%	11,20%	100,00%	0,00%	11,20%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	11,20%
MEKANİK BAKIM ONARIMCISI	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	0,00%	0,00%	100,00%	16,60%	0,00%	83,20%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	83,40%
MAKİNE MÜHENDİSİ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%
KİMYA MÜHENDİSİ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	19,90%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	80,10%
SATIŞ DANIŞMANI	40,00%	20,00%	80,00%	40,00%	100,00%	80,00%	20,00%	80,00%	20,00%	0,00%	80,00%
AŞÇI	0,00%	0,00%	59,70%	0,00%	40,30%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	59,70%
BULAŞIKÇI (STEVARD)	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	60,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	39,90%
LABORANT (GIDA)	25,00%	75,00%	75,00%	25,00%	0,00%	75,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI	0,00%	49,80%	49,80%	0,00%	49,80%	49,80%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
MOBİLYA SATIŞ ELEMANI	33,50%	33,50%	0,00%	33,50%	33,50%	33,50%	33,50%	66,50%	0,00%	0,00%	33,50%
TORNACI (TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ)	0,00%	66,50%	100,00%	66,50%	66,50%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
ELEKTRİK TEKNİKERİ	0,00%	0,00%	67,10%	32,90%	0,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı'da araştırma kapsamına giren işyerlerinde istihdamı olan mesleklerde hangi becerilerin arandığına baktığımızda meslekler genelinde; iş ahlakına sahip olma, gerekli fiziki ve bedensel yeterlilik becerisi tüm mesleklerde aranmakta. Kısmen; yeterli mesleki ve teknik bilgi, bilgisayar kullanımı ile iletişim ve ifade yeteneği becerileri istenmekte. Nadiren de olsa; proje tabanlı çalışma, yabancı dil bilgisi, seyahat edebilme esnekliği ve hesap yapabilme becerileri istenebilmektedir.

AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI

Tablo 27: Açık İşlerin Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı

MESLEKLER	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	100%	0%	100%	0%	0%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	100%	0%	52%	0%	0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	44%	9%	82%	26%	0%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	50%	0%	100%	50%	0%
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	92%	8%	8%	0%	0%
SOĞUK DEMİRCİ	100%	0%	0%	0%	0%
SEVKİYAT GÖREVLİSİ	100%	0%	78%	67%	0%
MEKANİK BAKIM ONARIMCISI	100%	0%	100%	100%	0%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	83%	0%	83%	0%	0%
KİMYA MÜHENDİSİ	100%	0%	0%	100%	100%
MAKİNE MÜHENDİSİ	100%	0%	0%	100%	100%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	80%	0%	60%	0%	0%
SATIŞ DANIŞMANI	60%	0%	100%	0%	0%
AŞÇI	80%	20%	60%	20%	0%
BULAŞIKÇI (STEVARD)	60%	0%	100%	40%	0%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı'da araştırma kapsamında meslekler bazında eleman temin etmekte kullanılan yöntemlere bakacak olursak; plastik mamuller montaj işçisi, kaynakçı, soğuk demirci, sevkiyat görevlisi mekanik bakım onarımcı, kimya mühendisi, makine mühendisi meslekleri için sadece İŞKUR kullanılmaktadır. Daha sonra akraba – eş dost yardımları kanalıyla ve internet ve sosyal medya kanalları aracılığıyla temin edildiğini ve son olarak, özel istihdam büroları ile gazete ,ilan ve benzeri arama kanallarının çok nadir olarak kullanıldığını görüyoruz

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI

Grafik 10: Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı

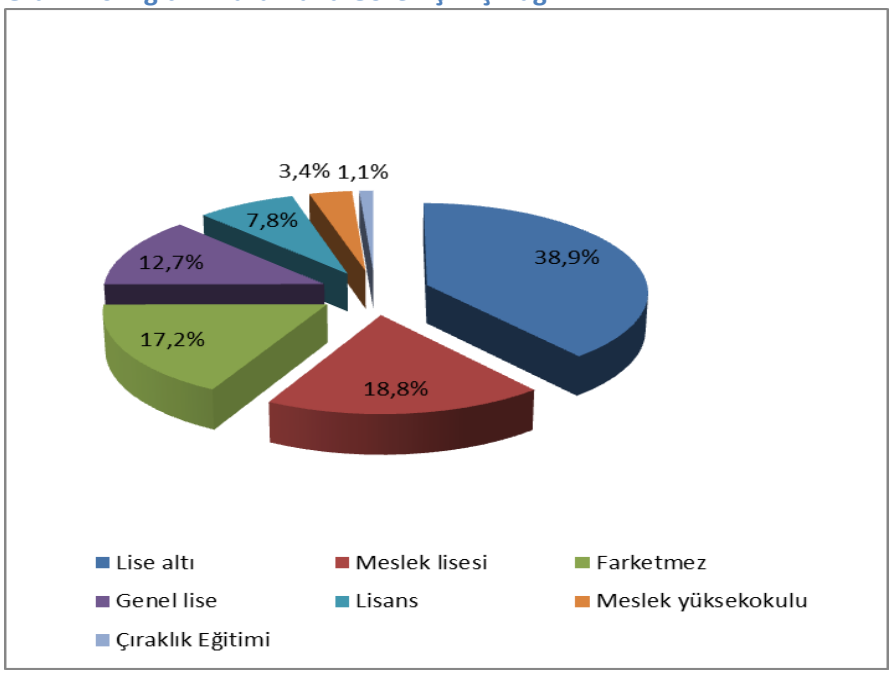

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Açık işlerin temin edilmesinde gereken eğitim durumunu gösteren tabloya ve grafiğe baktığımızda; % 38ile lise altı eğitim düzeyinin yeterli olduğu anlaşılmakta buda Çankırı'da çalışılan mesleklerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığını göstermektedir. Bunun yanında açık işler içerisinde %36 oranında meslek lisesi ve genel lise düzeyinde eğitim seviyesi arandığı, açık işler içerisinde % 8 civarında lisans düzeyinde eğitimin istendiği görülmektedir.

EĞİTİM DURUMU VE CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI

Grafik 11: Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Açık İşler

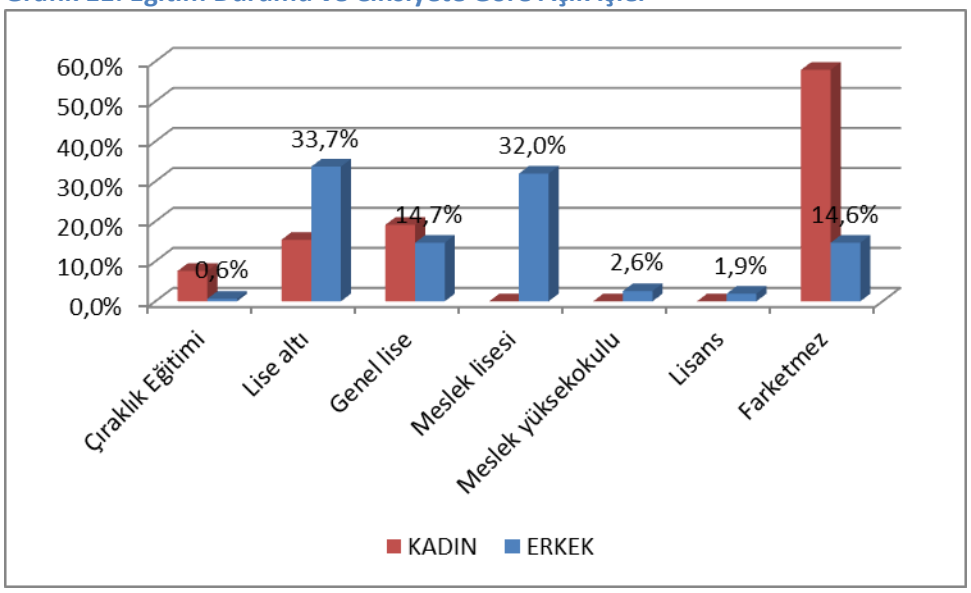

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

AÇIK İŞLERİN EĞİTİM DURUMUNUN ARAMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI

Tablo 26: Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı

EĞİTİM DUZEYİ	İharacat yapan Firmaların Açık İş Sayısı	İharacat yapan Firmaların Açık İş Dağılımı	İL Geneli Açık İş	İL Geneli Açık İş Dağılımı
Çıraklık Eğitimi	0	0%	3	1%
Farketmez	12	9%	47	17%
Genel lise	18	14%	34	13%
Lisans	1	1%	21	8%
Lise altı	49	38%	105	39%
Meslek lisesi	45	34%	51	19%
Meslek yüksekokulu	5	4%	9	3%
ÇANKIRI	130	100%	271	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Tablo 29: Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı

EĞİTİM DÜZEYİ	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Çıraklık Eğitimi	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Lise altı	70,4%	0,9%	85,6%	15,4%	0,0%
Genel lise	65,0%	11,6%	97,1%	70,5%	0,0%
Meslek lisesi	92,0%	4,0%	35,9%	0,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	0,0%	77,8%	33,3%	0,0%
Lisans	100,0%	0,0%	47,3%	81,1%	48,0%
Farketmez	78,1%	4,3%	71,7%	0,0%	0,0%
ÇANKIRI	77,6%	4,4%	72,2%	23,6%	3,8%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı ilinde arama kanalı olarak İŞKUR'u kullanan işyerleri eğitim olarak % 100 oranlarında meslek yüksek okulu ve lisans mezunlarını tercih ettikleri görülmektedir. Daha sonra meslek lisesi , lise altı ve genel lise mezunlarının tercih edildiklerini görmekteyiz. Çıraklık eğitimi mezunu durumundaki iş arayanların daha çok diğer arama kanalları yoluyla istihdamına çalışıdığı görülmektedir.

BECERİLER VE CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI

Grafik 12: Beceriler ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı

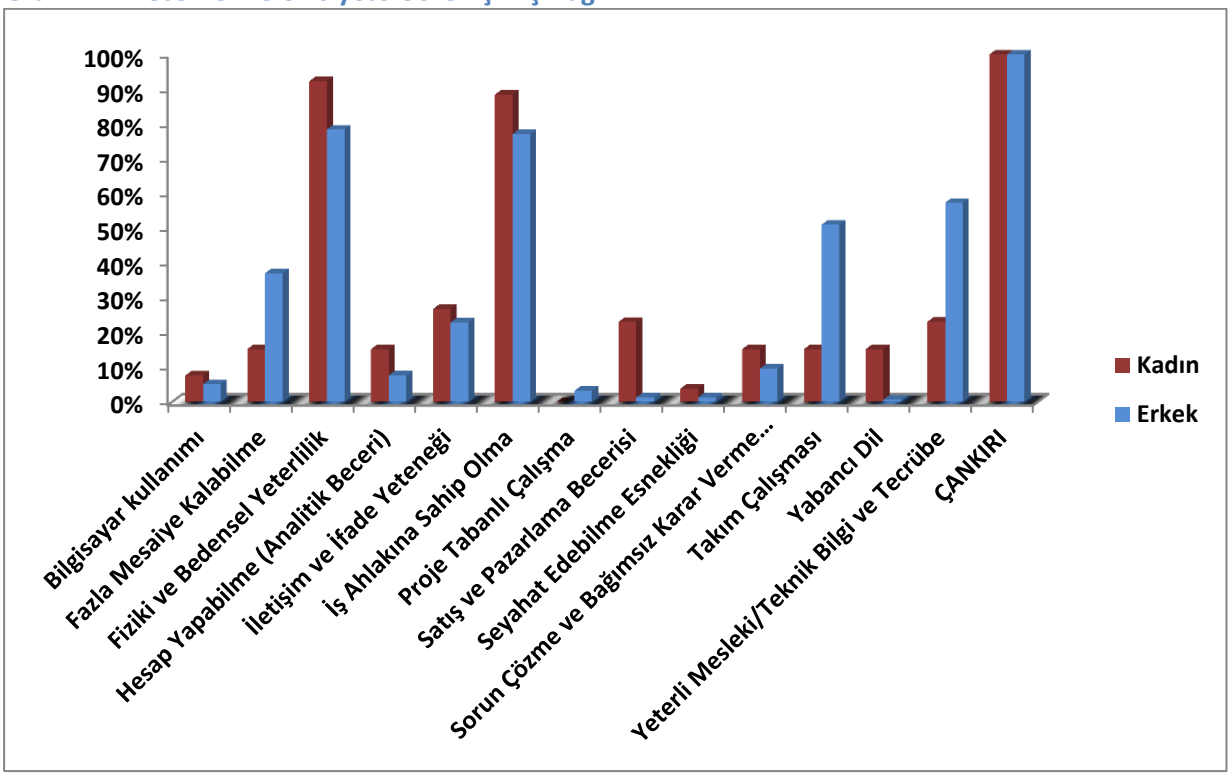

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Açık işlerde aranan becerilerin Cinsiyete göre dağılımına bakıldığında kadınların bilgisayar kullanımı, satış ve pazarlama becerisi, iletişim ve ifade yeteneği, iş ahlakına sahip olma , fiziki ve bedensel yeterlilik, iletişim ve ifade yeteneği, sorun çözme ve bağımsız karar verme becerilerinin erkeklere göre daha fazla talep edildiği görülmektedir. Erkeklerde ise fiziki ve bedensel yeterlilik ile teknik bilgi ve tecrübe, takım çalışması ve fazla mesaiye kalma daha fazla talep edilen becerilerdendir.

EĞİTİM DURUMUNUN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 270: Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı

Beceri- Eğitim	EĞİTİM DÜZEYİ							
BECERİLER	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yükseko kulu	Lisans	Farketmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	0%	0%	18%	2%	0%	62%	9%	9%
Fazla Mesaiye Kalabilme	67%	14%	20%	94%	33%	53%	17%	35%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	100%	72%	91%	94%	78%	90%	91%	84%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	67%	4%	29%	6%	0%	62%	7%	13%
İletişim ve İfade Yeteneği	100%	22%	29%	30%	0%	95%	20%	30%
İş Ahlakına Sahip Olma	100%	76%	77%	98%	78%	95%	89%	84%
Proje Tabanlı Çalışma	0%	2%	3%	0%	44%	33%	2%	6%
Satış ve Pazarlama Becerisi	0%	3%	18%	0%	0%	24%	9%	7%
Seyahat Edebilme Esnekliği	0%	0%	12%	0%	0%	34%	0%	4%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	67%	3%	17%	6%	44%	67%	9%	13%
Takım Çalışması	67%	25%	65%	74%	100%	90%	30%	48%
Yabancı Dil	0%	0%	12%	0%	0%	53%	0%	6%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Eğitim durumunun becerilere göre dağılımına baktığımızda Talep edilen eğitim düzeyi ve beceri ile ilgili olarak, Çıraklık eğitimi düzeyi olarak isteniyorsa fiziksel ve bedensel yeterlilik , iş ahlakına sahip olma ve iletişim ve ifade yeteneği ön plana çıkarken yabancı dil bilme , bilgisayar kullanma, takım çalışması, satış ve pazarlama gibi bir durum istenmemektedir. Lisans eğitimi istenildiğinde ise bilgi ve tecrübenin yanında iletişim ve ifade yeteneği , yabancı dil bilgisi, takım çalışması gibi beceri ihtiyaçlarının ön plana çıktığı görülmektedir.

İHRACAT YAPAN FİRMALARDA AÇIK İŞLERİN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 31: İhracat Yapan Firmalarda Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı

BECERİLER	İHRACAT YAPAN FİRMALARIN AÇIK İŞ SAYISI	İHRACAT YAPAN FİRMALARIN BECERİ DAĞILIMI	İLDE AÇIK İŞ SAYISI	BECERİ DAĞILIMI
Bilgisayar kullanımı	3	2%	24	9%
Fazla Mesaiye Kalabilme	57	44%	94	35%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	115	88%	227	84%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	4	3%	35	13%
İletişim ve İfade Yeteneği	24	19%	81	30%
İş Ahlakına Sahip Olma	117	90%	228	84%
Proje Tabanlı Çalışma	0	0%	15	6%
Satış ve Pazarlama Becerisi	0	0%	18	7%
Seyahat Edebilme Esnekliği	1	1%	11	4%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	2	2%	36	13%
Takım Çalışması	69	53%	131	48%
Yabancı Dil	1	1%	17	6%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	87	66%	166	61%
GENEL TOPLAM	130	100%	271	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

AÇIK İŞLERİN ARAMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI

Tablo 28: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Arama Kanalı	Yabancı Ortaklığı olan Firmalar	İhracat Yapan Firmalar	Türkiye Geneli
İŞKUR aracılığıyla	59,0%	70,6%	60,4%
Gazete-İlan vb	29,1%	41,7%	39,5%
Akraba-Eş Dost	53,6%	57,1%	55,0%
İnternet-Sosyal Medya	53,1%	30,7%	31,4%
Özel İstihdam Büroları	16,2%	7,5%	7,8%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Yabancı ortaklığı bulunan ve İhracat yapan işverenlerin Çankırı ilinde arama kanalı olarak İŞKUR'u tercih ettikleri görülmektedir. İhracat yapan işverenlerin Çankırı ve Türkiye geneline uymayana arama kanalı tercihi ise özel istihdam bürolarıdır.

Grafik 13: Açık İş Arama Kanalları

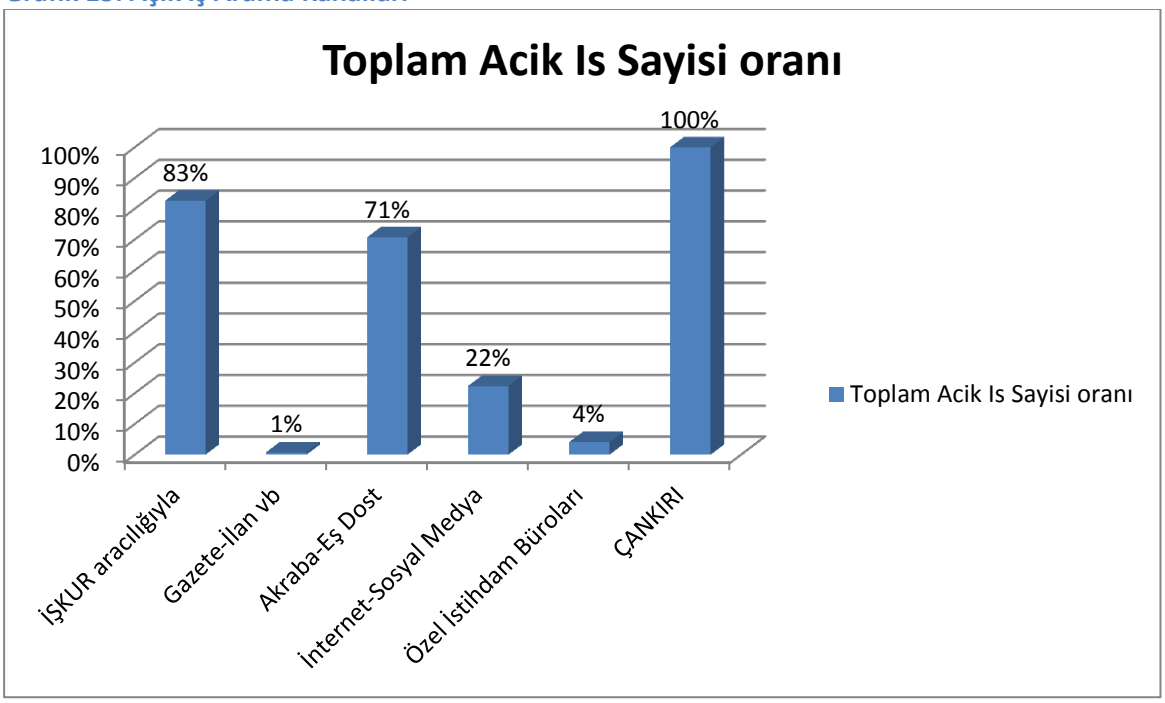

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

TEŞVİKTEN YARARLANAN İŞYERLERİNİN ARAMA KANALINA GÖRE DAĞILIMI

Tablo 29: Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanalına Göre Dağılımı

	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	65,0%	44,8%	51,5%
Gazete-İlan vb	28,2%	33,6%	31,8%
Akraba-Eş Dost	54,9%	54,6%	54,7%
İnternet-Sosyal Medya	26,6%	26,3%	26,4%
Özel İstihdam Büroları	6,7%	6,7%	6,7%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: Türkiye 2014 - 1. Dönem İPTA

Türkiye'de teşvikten yararlanan işyerleri arama kanallarını ortalama yakınlıkta kullanmaktadırlar. İlimizde özel istihdam hizmeti veren büroların istihdam konusunda bu işyerleri tarafından fazla kullanılmadığı da ayrıca gözlenmektedir.

İŞKUR HİZMETLERİNDEN YARARLANMA DURUMUNA GÖRE

ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI

Tablo 304: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

ARAMA KANALI	Evet	Hayır	Genel Toplam	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	206	4	210	83%	11%	78%
Gazete-İlan vb	2	10	12	1%	53%	4%
Akraba-Eş Dost	177	17	196	71%	89%	72%
İnternet-Sosyal Medya	56	8	64	22%	42%	24%
Özel İstihdam Büroları	10	0	10	4%	0%	4%
ÇANKIRI	250	19	271	100%	100%	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı'da hem İşkur hizmetlerinden yararlanma ve hem de diğer arama kanallarını kullanma dağılımına baktığımızda; akraba – eş dost kanalı ve internet – sosyal medya kanallarının kullanıldığını görüyoruz. Yerel basın yayın organlarında elman temin etmek için ilan verme kanalı fazla kullanılmamaktadır.

İŞKUR HİZMETLERİNDEN YARARLANAN VE AÇIK İŞ TALEBİ VEREN İŞYERLERİNİN ARAMA KANALLARINA GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI

Tablo 35: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Talebi Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

ARAMA KANALI	Toplam Acik Is Sayisi	Toplam Acik Is Sayisi
İŞKUR aracılığıyla	206	83%
Gazete-İlan vb	2	1%
Akraba-Eş Dost	177	71%
İnternet-Sosyal Medya	56	22%
Özel İstihdam Büroları	10	4%
ÇANKIRI	250	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

İşkur hizmetlerinden faydalanan ve açık iş talebi veren işyerlerinin arama kanallarına göre açık iş dağılımına baktığımızda ;% 83'ü İşkur , % 71' i akraba – eş dost , %22' si internet-sosyal medya, %4' ü özel istihdam büroları ve % 1' i gazete – ilan vb. arama kanallarını kullanmaktadır.

İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE AÇIK İŞ VERME ORANI

İşyeri büyüklüklerine göre açık iş oranlarına baktığımızda ; 10-49 çalışanı olan firmaların toplam açık iş sayısının fazla olduğu , 1-9 çalışanı olan işyerleri haricindeki işyerlerinin toplam çalışan sayılarına açısından birbirlerine yakın olduğu , açık iş verme oranı açısından baktığımızda ;250' den fazla çalışanı olan işyerlerinin açık iş verme oranı %50, 50-249 çalışanı çalışanı olan işyerlerinin açık iş verme oranı %46 , 10-49 çalışanı olan işyerlerinin açık iş verme oranı %25 ve 1-9 çalışanı olan işyerlerinin açık iş verme oranı % 15 dir.

İŞYERLERİNİN YAŞINA GÖRE AÇIK İŞ VERME ORANI

Tablo 36: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı

İŞYERİNİN YAŞI	Acik Is Veren İşyeri Sayisi	Toplam Is Yeri Sayisi	AÇIK İŞ VERME ORANI
0-4 YILLIK	10	58	17,4%
5-9 YILLIK	12	55	21,9%
10-14 YILLIK	9	32	28,2%
15-19 YILLIK	9	32	28,3%
20-24 YILLIK	10	24	41,7%
25+ YILLIK	10	33	30,3%
ÇANKIRI	61	236	25,7%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

İşyerlerinin yaşlarına göre açık iş verme oranına bakıldığında, işyerlerinin yaşına bağlı bir değişim olmadığı oranların birbirine yakın olduğu gözükmektedir.

İŞYERLERİNİN YAŞINA GÖRE AÇIK İŞ ORANI

Tablo 37: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı

İŞYERİ YAŞI	Toplam Acik Is Sayisi	Toplam Calisan Sayisi	AÇIK İŞ ORANI
0-4	52	2621	1,9%
5-9	56	1462	3,7%
10-14	61	856	6,6%
15-19	20	1732	1,2%
20-24	43	1094	3,8%
25+	39	971	3,9%
ÇANKIRI	271	8736	3,0%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

İşyerlerinin yaşlarına göre açık iş oranına bakıldığında; yaşa bağlı bir değişim olmadığı oranların birbirine yakın olduğu gözükmektedir

SERVİS VE AÇIK İŞ OLAN İŞYERLERİNİN AÇIK İŞ DAĞILIMI

Tablo 38: Servis ve Açık İş Olan İşyerlerinin Açık İş Dağılımı

CİNSİYET	Servis İmkanı Olan İşyerlerinin Acik Is Sayisi	Çankırı Açık İş Sayısı	Servis İmkanı Olan İşyerlerinin Acik Is Oranı	Çankırı Açık İş Oranı
Kadın	7	26	11%	10%
Erkek	39	159	64%	59%
Farketmez	15	86	25%	32%
Genel Toplam	61	271	100%	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı'da açık işi olan işyerlerinden servis imkanı olanlarının açık iş oranına baktığımızda ; kadınlarda açık iş oranı % 10, erkeklerde % 59 ve cinsiyet farketmez de %32 dir.

Servis imkanı olup aynı zamanda açık işi olanların oranına batığımızda % 22 olduğunu görüyoruz.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler işverenlerin açık işlerini istedikleri meslek ve/veya becerilere sahip çalışanlarla dolduramamaları veya zorluk çekerek doldurmaları durumunu ifade eder. Temininde güçlük çekilen meslek (TGÇM) ile adlandırılacaktır.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamındaki işyerlerine 2014 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman teminde güçlük çektikleri ve hangi nedenlerden dolayı güçlük çektikleri sorulmuştur.

İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. Bu kapsamda, 317 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir.

Tablo 39: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları

SEKTÖRLER	ÇANKIRI İLİ	
	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	12	4%
İmalat	120	38%
İnşaat	23	7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	71	22%
Ulaştırma ve depolama	6	2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	41	13%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5	2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15	5%
Eğitim	4	1%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	11	3%
Diğer hizmet faaliyetleri	7	2%
ÇANKIRI	317	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Tablo 40: 2014 Yılı TÇGM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları

TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı		
Türkiye Geçen Yıl İle Karşılaştırma	2014	
Sektör	Eleman Sayisi	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	3.295	1,2%
İmalat	111.361	39,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	384	0,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	377	0,1%
İnşaat	34.347	12,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	48.979	17,3%
Ulaştırma ve depolama	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	21.918	7,8%
Bilgi ve iletişim	3.631	1,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1.305	0,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	1.452	0,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	18.839	6,7%
Eğitim	4.027	1,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	7.960	2,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	833	0,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	5.408	1,9%
Genel Toplam	282.704	100,0%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Araştırma kapsamında olan işyerleri içinde en yüksek payla eleman temininde güçlük çeken sektör Türkiye sonucunda olduğu gibi imalat sektörüdür. İmalat sektöründeki işyerlerinin %38'i eleman temininde güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir. Türkiye genelinde de bu oran %39,4'tür. İlde %22 ile ikinci sırada olan toptan ve perakende ticaret sektörü Türkiye genelinde de %17,3 ile aynı sıradadır. İlde üçüncü sırada %13'lük dilimle Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yer alırken, Türkiye genelinde de inşaat sektörü %12,1 ile üçüncü sıra yer almaktadır.

Tablo 41: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları

TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı		
Türkiye Geçen Yıl İle Karşılaştırma	2014	
Sektör	Eleman Sayisi	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	3.295	1,2%
İmalat	111.361	39,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	384	0,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	377	0,1%
İnşaat	34.347	12,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	48.979	17,3%
Ulaştırma ve depolama	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	21.918	7,8%
Bilgi ve iletişim	3.631	1,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1.305	0,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	1.452	0,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	18.839	6,7%
Eğitim	4.027	1,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	7.960	2,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	833	0,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	5.408	1,9%
Genel Toplam	282.704	100,0%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranlarında 2013 ve 2014 yıllarında en yüksek oran %39,4 ile imalat sektörü olmuştur. İmalat sektörünü 2013 yılında %18,1 ve 2014 yılında %17,3 ile toptan ve perakende ticaret, 2013 yılında %13,4 ve 2014 yılında %17,3 ile inşaat sektörü takip etmiştir.

Tablo 42: TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları

Satır Etiketleri	TGÇM Eleman Sayisi	Meslek Grubu İçersindeki Oransal Dağılım	Toplam Acik Is Sayisi	Meslek Grubu İçersindeki Oransal Dağılım
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	13	4%	13	5%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	75	24%	47	17%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	14	4%	14	5%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI		0%	1	0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	29	9%	19	7%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	66	21%	85	32%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	14	4%	20	8%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	104	33%	70	26%
YÖNETİCİLER	1	0%		0%
ÇANKIRI	317	100%	271	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı ilinde araştırma kapsamında olan işverenlerin temininde güçlük çektiği meslek grupları içinde ve açık işlerde de benzer durumlar söz konusudur. Temininde güçlük çekilen meslek gruplarında ilk sırada %33'lük oranla tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ilk sıradadır. Tesis ve makine operatörleri ve montajcıları %24 ile Hizmet ve satış elemanları ve %21 ile Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar takip etmektedir.

En az temininde güçlük çekilen meslek grupları ise, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ile Yöneticilerdir. Türkiye sonucuna bakıldığında bu sıralama il geneliyle büyük oranda paralellik gösterir. Çalışanların %4'ü nitelik gerektirmeyen mesleklerde iken temininde güçlük çekilen mesleklerde ise bu oran %5'dir. Çankırı işgücü piyasasında çalışanların önemli kısmı nitelik ve beceri gerektirmeyen mesleklerde iken eleman açığı ise daha çok nitelik beceri gerektiren mesleklerdedir. Nitelik ve beceri gerektirmeyen mesleklerin temininde güçlük çekilme oranı da oldukça düşüktür. Bu veriler bize işgücü piyasasında genellikle nitelik ve beceri gerektiren mesleklerin bulunmasında zorluk çekildiğini göstermektedir. Mevcut çalışanların nitelik düzeyi düşük iken ihtiyaç duyulan meslekler, nitelik düzeyi daha yüksek mesleklerdir.

Tablo 43: Sektörlere Göre TGÇM İşveren Sayısı Oranları

SEKTÖRLERE GÖRE Toplam işveren TGÇM İşveren Sayı Ve Oranı			
Sektörler	İşveren Sayısı	TGCM İşveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	3	50,0%
İmalat	52	28	52,9%
İnşaat	44	10	22,7%
Toptan ve perakende ticaret	74	26	35,6%
Ulaştırma ve depolama	15	3	20,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17	11	64,7%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	1	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	1		0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	1	50,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9	3	33,3%
Eğitim	4	1	25,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	2	50,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1		0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	5	1	20,0%
ÇANKIRI	236	90	38,1%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı ilinde araştırma kapsamında sektörler bazında işverenlerin TGÇM de işveren sayısına oranlarında ilk sırada%64,7 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri gelmektedir. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerini %52,9 ile imalat sektörü takip etmektedir. Çankırı genelinde ise TGÇM işverenlerin tüm işverenlere oranı %38,1'dir.

2014 yılında il genelinde sırayla Garson(Servis elemanı), Plastik Mamuller Montaj İşçisi, Satış Danışmanı, Makineci(dikiş),Proses İşçisi, Çorap Örme Makinesi Operatörü, Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik), Tuz Paketleme İşçisi, İş Makineleri Operatörü ve Aşçı meslekleri Temininde en çok güçlük çekilen ilk on mesleklerdir.

Tablo 44: Mesleklere göre temininde güçlük çekme dağılımının geçen yıl ile karşılaştırılması

Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımı			
Çankırı	2014		2013
Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
GARSON (SERVİS ELEMANI)	12,36%	MAKİNECİ (DİKİŞ)	11,23%
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	9,65%	PERDE İMAL İŞÇİSİ	4,41%
SATIŞ DANIŞMANI	3,82%	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	3,30%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	3,22%	BETON VE BETONARME KALIPÇISI	2,86%
PROSES İŞÇİSİ	3,15%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	2,20%
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	3,15%	KEPÇE OPERATÖRÜ	2,20%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	2,57%	DİREKSİYON EĞİTMENİ	2,20%
TUZ PAKETLEME İŞÇİSİ	2,52%	CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	1,98%
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	2,23%	PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI	1,98%
AŞÇI	2,21%	AŞÇI	1,76%
PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI	1,92%	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	1,76%
HAMURKAR	1,92%	SOĞUK DEMİRCİ	1,76%
ÖN MUHASEBECİ	1,92%	MAKARNA PAKETLEME İŞÇİSİ	1,76%
TERCÜMAN	1,61%	KİBRİT İMAL İŞÇİSİ	1,76%
PLASTİK MAMULLER İMAL İŞÇİSİ	1,61%	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	1,54%
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	1,61%	MOBİLYA İMALAT USTASI/MOBİLYACI (AHŞAP)	1,54%
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	1,59%	SIVACI	1,32%
PİDE USTASI	1,59%	TORNACI (TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ)	1,32%
SIVACI (ÇİMENTO ALÇI)	1,58%	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	1,32%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	1,28%	OTO BAKIM-ONRIMCISI	1,32%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

2013 yılında ise Çankırı ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin başında Makineci(dikiş) mesleği gelmektedir. Bu mesleği sırasıyla; Perde İmal işçisi, Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik), Beton ve Betonarme Kalıpçısı, Garson, Kepçe Operatörü, Direksiyon Eğitmeni, CNC Torna Tezgahı Operatörü, Plastik Doğramacı ve Aşçı meslekleri temininde güçlük çekilen meslekler olarak takip etmektedir. Bu meslekler toplamda %34,12 oranla temininde güçlük çekilen ilk on mesleği oluşturmaktadır

Temininde güçlük çekilen ilk 20 mesleğe bakıldığında genelde mesleki nitelik ve beceri gerektiren mesleklerdir. Yüksek nitelik gerektirmeyen ve düşük maliyetle yetiştirilebilecek meslekler kolay bulunurken kaynakçı, Makineci, montaj elemanı, mobilyacı, gibi mesleklerin ağırlığına bakıldığı zaman ara eleman bulunması noktasında da büyük sıkıntı yaşanmaktadır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin toplam içerisindeki oranı ile açık iş oranları birbirine paraleldir. En fazla temininde güçlük çekilen meslek gruplarında açık iş oranları da yüksektir. Açık iş oranı yüksek meslek gruplarının temininde de güçlük çekilmektedir.

Tablo 45: Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılama oranları

Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılanma Durumu			
	TGCM işveren Sayısı		
Sektörler	Evet	Genel Toplam	Oran
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	4	6	67%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	12	26	47%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	2	4	41%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	7	9	76%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	6	22	29%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	3	5	63%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	5	18	31%
YÖNETİCİLER	0	0	100%
ÇANKIRI	39	90	44%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı İşgücü piyasası talep araştırmasında temininde güçlük çekilen mesleklerin karşılanma oranı %44 'dür.

Tablo 46: TGÇM nedenlerinin Meslek içindeki dağılım oranları

TGÇM Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı									
Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye /niteliğe sahip eleman	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu	Genel Toplam
SATIŞ DANIŞMANI	75%	83%	67%	0%	17%	0%	0%	0%	100%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	100%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
PROSES İŞÇİSİ	0%	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	0%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	50%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
TUZ PAKETLEME İŞÇİSİ	100%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	100%
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	0%	86%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
AŞÇI	43%	43%	72%	0%	28%	0%	0%	0%	100%
PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI	67%	100%	67%	0%	33%	0%	33%	0%	100%
HAMURKAR	50%	67%	67%	17%	17%	33%	0%	0%	100%
ÖN MUHASEBECİ	50%	83%	67%	17%	17%	0%	0%	0%	100%
TERCÜMAN	100%	100%	100%	0%	0%	0%	100%	0%	100%
PLASTİK MAMULLER İMAL İŞÇİSİ	0%	0%	100%	100%	100%	0%	0%	0%	100%
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	0%	0%	20%	40%	0%	0%	40%	40%	100%
PİDE USTASI	80%	60%	20%	0%	40%	20%	0%	0%	100%
SIVACI (ÇİMENTO ALÇI)	100%	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%	100%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
ÇANKIRI	46%	78%	65%	14%	13%	8%	3%	2%	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

İşgücü Piyasası Analizi araştırması kapsamında işletmelere 2014 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri ve eleman temininde güçlük çekilme nedenleri sorulmuştur. İşverenlerden elde edilen bilgiler ışığında eleman temininde güçlük çekilme nedenleri değerlendirmede göz önüne alınmıştır.

Çankırı ilinde işverenlerin %78'i eleman temininde güçlük çekme nedeni olarak gerekli beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması şeklinde belirtmişlerdir. Temininde güçlük çekilme nedenleri arasında yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması %65, bu meslekte işe başvuru yapılamaması ise %46 olarak belirtilmiştir.

Çankırı ilinde araştırma kapsamındaki imalat sektörü için TGÇM için işyeri büyüklüğü artıkça temininde güçlük çekilme oranlarının da arttığı görülmektedir. 1-49 çalışanı olan işyeri için %35'lik bir oran, 50-249 çalışanı olan işyerleri için %53,7'lik bir oran ve 250+ çalışanı olan işyerleri için ise %66,7'lik bir oran vardır. Diğer sektörlerde ise değerlendirme kıstasları yeterli sayısal çoğunluğa sahip değildir. Toplamda ise %38,1'lik bir oran söz konusudur.

Tablo 47: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları Türkiye karşılaştırması

	TÜRKİYE		ÇANKIRI	
TGÇ Nedenleri	Eleman Sayisi	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	123119	44%	147	46%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	201379	71%	247	78%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	168293	60%	205	65%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	56287	20%	43	14%
Önerilen ücretin az bulunması	61229	22%	41	13%
Vardiyalı çalışma olması	27417	10%	26	8%
İşyerine ulaşım zorluğu	20068	7%	10	3%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	16883	6%	206	65%
Genel Toplam	282704	100%	317	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Grafik 14: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları Çankırı İli

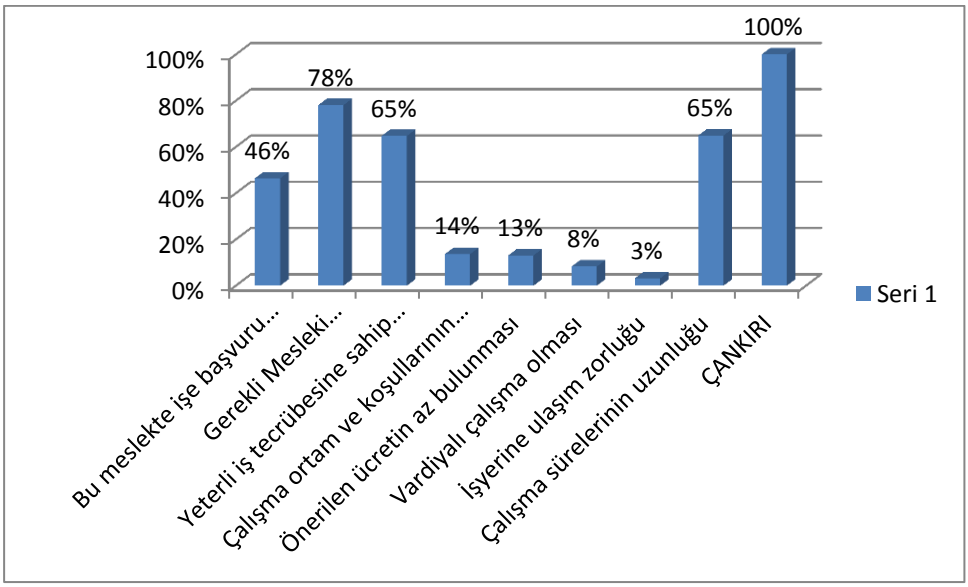

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Grafik 15: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları Türkiye karşılaştırması

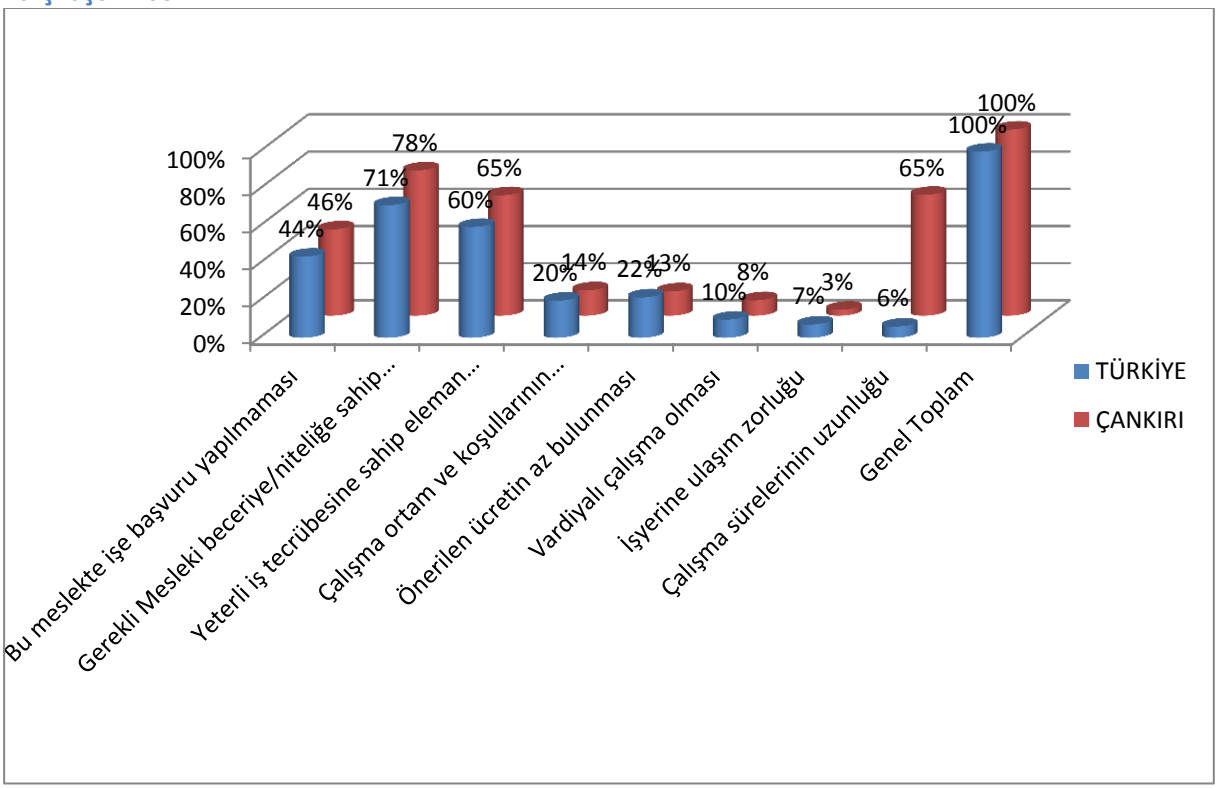

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

İşgücü piyasasında temininde güçlük çekilen mesleklerin temininde neden güçlük çekildiği bilgisi çok önemlidir. İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında işletmelere 2014 yılı

içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri ve neden eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. İşverenlerden elde edilen bilgiler ışığında eleman temininde güçlük çekilme nedenleri değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında Çankırı ilinde işverenlerin %78'i eleman temininde güçlük çekme nedeni olarak gerekli beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması şeklinde belirtmişlerdir. Temininde güçlük çekilme nedenleri arasında yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması %65, bu meslekte işe başvuru yapılamaması ise %46 olarak en çok belirtilen ilk üç sebeptir.

Türkiye geneli için eleman temininde güçlük çekilme nedenleri hem sıralama açısından hem de oransal anlamda Çankırı ili için elde edilen sonuçlardan benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilme nedenleri arasında ilk sırada %71'lik oranla "gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması" gelirken ikinci sırada %60'lik oranla "yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" gelmektedir. Üçüncü sırayı ise, %48'lik oranla "ilgili meslekte eleman bulunamaması" almaktadır.

İşveren tarafından doldurulan işyeri bilgi formlarından elde edilen bilgiye göre, temininde güçlük çekilme sebebinin çok yüksek oranlı olarak iş arayan kaynaklı olduğu ve işveren kaynaklı sorunun çok düşük olduğu ifade edilmiştir. Bu veriler mesleksizlik ve işgücü piyasasının gerektirdiği nitelik ve beceriye sahip olmama durumunu bir kez daha ortaya koymuştur.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Mayıs-Haziran aylarında gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Analizi kapsamında işletmelerin gelecek dönemler için eleman sayısındaki artış ya da azalışları hakkında görüşleri sorulmuştur. Böylelikle istihdam beklentisi orta (bir yıllık) dönemler itibariyle ölçülmek istenmiştir.

30 Haziran 2015 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen dört sektörün; % 56 ile imalat, %38 ile Toptan ve perakende ticaret, % 6 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri olduğu görülecektir.

Tablo 48: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Toplam Calisan Sayisi	Net İstihdam Değişim Oranı	Net istihdam artışı beklenen
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	255	0,0%	0%
İmalat	295	4164	7,1%	56%
İnşaat	-20	1084	-1,8%	-4%
Toptan ve perakende ticaret	197	1353	14,5%	38%
Ulaştırma ve depolama	2	239	0,8%	0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	29	265	10,9%	6%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	21	0,0%	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	8	0,0%	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	47	0,0%	0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	702	0,4%	1%
Eğitim	0	206	0,0%	0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	6	325	1,8%	1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	5	40,0%	0%
Diğer hizmet faaliyetleri	10	62	16,1%	2%
Genel Toplam	523	**8736**	6,0%	100%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2015 yılının Haziran ayı sonu itibariyle net istihdam artışı beklentisi %6,0'dir. Çankırı ilinde beklenen istihdam artış oranları Türkiye genelinden yüksektir.

2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde net istihdam değişim oranın en yüksek olduğu ilk üç sektörün; %40,0 ile Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor faaliyetleri, %16,1 ile diğer hizmet faaliyetleri, %14,5 ile Toptan ve perakende ticaret sektörü olduğu görülecektir. İnşaat sektöründe ise %1,8 ile istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 49: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Toplam Calisan Sayisi	Net İstihdam Değişim Oranı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	12	455	2,7%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	94	1204	7,8%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	29	1533	1,9%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	3	21	14,2%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	5	447	1,1%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	112	1478	7,6%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	47	590	7,9%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	220	2712	8,1%
YÖNETİCİLER	1	296	0,3%
Genel Toplam	523	**8736**	6,0%

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 30 Haziran 2015 itibariyle meslek grupları içerisinde net istihdam değişim oranın en yüksek olduğu ilk üç meslek grubu; %14,2 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri, %8,1 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve %7,9 ile teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu olduğu görülecektir.

Tablo 50: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Olan İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Olan Meslekler	Net İstihdam Azalışı Olan Meslekler
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	TUĞLA VE KİREMİT KALIPÇISI (ELLE)
MAKİNECİ (DİKİŞ)	SIVACI
ÇORAP BURUN MAKİNESİ OPERATÖRÜ	ISI YALITIMCISI
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	İNŞAAT BOYACISI/BOYACI-BİNA
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	BAKIM VE ONARIM ELEKTRİKÇİSİ/ENDÜSTRİYEL BAKIM VE ONARIMCISI
REYON GÖREVLİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
GARSON (SERVİS ELEMANI)	BEKÇİ
ELEKTRİK-ELEKTRONİK TEKNİSYENİ	BOYACI VE YÜZEY HAZIRLAMACI/YAPI DEKORASYONCUSU
KASİYER	BETON VE BETONARME KALIPÇISI
PLASTİK MAMULLER İMAL İŞÇİSİ	YAPI YALITIMCISI

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 30 Haziran 2015 itibariyle meslek grupları içerisinde Net İstihdam artışı olan meslekler ; Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik), Makineci (Dikiş), Çorap Burun Makinesi Operatörü, Çorap Örme Makinesi Operatörü, Plastik Mamuller Montaj İşçisi, Reyon Görevlisi, Garson (Servis Elemanı), Elektrik-Elektronik Teknisyeni, Kasiyer, Plastik Mamuller İmal İşçisi meslekleridir. Buna karşılık;

Tuğla Ve Kiremit Kalıpçısı (Elle), Sıvacı, Isı Yalıtımcısı, İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina, Bakım Ve Onarım Elektrikçisi/Endüstriyel Bakım Ve Onarımcısı, Şoför-Yük Taşıma, Şoför-Yük Taşıma, Bekçi, Boyacı Ve Yüzey Hazırlamacı/Yapı Dekorasyoncusu, Beton Ve Betonarme Kalıpçısı, Yapı Yalıtımcısı meslekleri ise 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam azalış beklentisinin olduğu mesleklerdir.

Tablo 51: Çankırı İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2014 ve 2015 yıllarındaki Net İstihdam Artışı ve Azalışı olan ilk 20 mesleğin karşılaştırılması.

NET İSTİHDAM ARTIŞI		NET İSTİHDAM AZALIŞI	
2014	2015	2014	2015
MAKİNECİ (DİKİŞ)	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	ELEKTRO-MEKANİK MONTAJCISI	TUĞLA VE KİREMİT KALIPÇISI (ELLE)
DEPO HAMALI	MAKİNECİ (DİKİŞ)	ISI YALITIMCISI	SIVACI
ORTACI	ÇORAP BURUN MAKİNESİ OPERATÖRÜ	BETONARME DEMİRCİSİ	ISI YALITIMCISI
TUĞLA İMAL İŞÇİSİ	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	BETON VE BETONARME KALIPÇISI	İNŞAAT BOYACISI/BOYACI-BİNA
DİĞER ELEKTİRİKLİ EŞYA MONTAJCILARI	PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	DÖŞEME VE DUVAR KAPLAMACISI	BAKIM VE ONARIM ELEKTRİKÇİSİ/ENDÜSTRİYEL BAKIM VE ONARIMCISI
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	REYON GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	ŞEF GARSON	BEKÇİ
METAL TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK TEKNİSYENİ	İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	BOYACI VE YÜZEY HAZIRLAMACI/YAPI DEKORASYONCUSU
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	KASİYER	ELEKTRİK TESİSATÇISI-BİNA	BETON VE BETONARME KALIPÇISI
TRAKTÖR ŞOFÖRÜ	PLASTİK MAMULLER İMAL İŞÇİSİ	PİŞİRİCİ (EKMEK)	YAPI YALITIMCISI
MOBİLYA MONTAJ İŞÇİSİ	CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	HAMURKAR	FAYANS, SERAMİK VE KARO DÖŞEMECİSİ
KARTON VE MUKAVVA KUTU İMAL İŞÇİSİ(MAKİNE İLE)	SOĞUK DEMİRCİ	KOMİ (GARSON YARDIMCISI)	TAŞ VE TUĞLA DUVARCISI
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI(POMPACI)	İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	SIVACI	DEMİR DOĞRAMACI
BETONARMECİ	İNŞAAT USTASI	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	DEMİRCİ (MAKİNE İLE)
FAYANS,SERAMİK VE KARO DÖŞEMECİSİ	PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	BEKÇİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	MOBİLYA İMALATÇISI/MOBİLYACI (AHŞAP)	POTACI-DÖKÜMCÜ	ÖZEL EĞİTİMDE YARDIMCI PERSONEL / ÖĞRETMEN YARDIMCISI
PLASTİK DOĞRAMACI/PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI	TORNACI (TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ)	MUHASEBECİ	SERVİS ŞOFÖRÜ (OKUL)
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	MONTAJCI (KURGUCU)	BÜRO İŞÇİSİ	İNŞAAT BEKÇİSİ
KAPI MONTAJ İŞÇİSİ	PROSES İŞÇİSİ	OTEL MÜDÜRÜ	İNŞAAT MÜHENDİSİ
ÜTÜCÜ	SEVKİYAT GÖREVLİSİ	METALURJİ VE MALZEME MÜHENDİSİ	ALÇI SIVA UYGULAYICISI

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Tablo 52: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı

	MEVSİMLİK PERSONEL ÇALIŞTIRAN İŞYERLERİNİN		TOPLAM İŞYERLERİNİN	
SEKTÖRLER	NİDO	SEKTÖRLER İTİBARİYLE NET DEĞİŞİM PAYI	NİDO	SEKTÖRLER İTİBARİYLE NET DEĞİŞİM PAYI
İmalat	0,0%	27,3%	7,1%	
İnşaat	6,9%	26,0%	-1,8%	
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	6,4%	31,9%	14,5%	
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15,9%	9,9%	10,9%	
Diğer hizmet faaliyetleri	40,9%	4,9%	16,1%	
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0	5,99%	
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0	1%	
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	0	11%	
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0	0%	
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0	0%	
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0	0%	
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0	0%	
Eğitim	0,0%	0	0%	
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0	2%	
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0	40%	
Genel Toplam	9,7%	100%	6%	

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

Çankırı İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2015 yılının Haziran ayı sonu itibarıyla mevsimlik personel çalıştıran işyerlerinin sektörler içindeki net istihdam değişim oranı en çok %40,9 ile Diğer Hizmet faaliyetleri sektöründedir, bu oranı %15,9 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri faaliyetleri ve %6,9 ile İnşaat sektörü takip etmektedir.

Sektörlerin kendi içlerindeki dağılıma baktığımızda ; toptan ve perakende ticaret sektörü % 31.9, imalat sektörü %27.3 , ve inşaat sektörü %26 oranında paya sahip görünüyor.

SONUÇ

Küreselleşme süreci ile birlikte ortaya çıkan değişimler işgücü piyasalarını da önemli derecede etkilemiş ve özellikle 1990'lardan bu yana tüm dünyada işsizlik ve istihdam sorunun giderek arttığı gözlenmiştir. Bu durum işsizliği azaltmayı ve istihdamı arttırmayı amaçlayan politikaların önemini arttırmıştır.

ILO 2014 Küresel İstihdam Eğilimleri raporuna göre yapılan bütün iyileştirmelere rağmen işsizlik risk durumunu sürdürmektedir. Gelecek 5 yıllık projeksiyonda işsiz sayısı 5 milyon daha artacağı tahmin edilmektedir. Bu bağlamda dünyada olduğu gibi ülkemizde de işsizlik ve istihdam sorunu büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde işsizlikle mücadele ve istihdamı arttırmaya yönelik politika ve programlara özellikle son yıllarda daha ağırlık verilmiş ve daha etkin bir şekilde uygulanmaya başlanmıştır.

İŞKUR'a kayıtlı işsizler incelendiğinde 2014 yılı (Ocak-Eylül arası, 8 aylık dönem) verilerine göre Çankırı'da kayıtlı işsiz sayısı 6.305 kişidir. Kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımına baktığımızda erkek ve kadınların oranı birbirine çok yakındır.

Çankırı Çalışma ve İş Kurumu il Müdürlüğü'nce İlde 2014 yılı Eylül ayı itibariyle 1.432 kişi işe yerleştirilmiştir. İlde işe yerleştirme oranı İşkur Genel Müdürlüğü Hedef İzleme göstergelerine göre %80'dir.

Ülkemizin genel sorunu olan işsizlik ve istihdam sorunu Çankırı ili için de önemli bir sorundur. TÜİK' in açıklamış olduğu "hane halkı işgücü anketi" sonuçlarına göre Çankırı İli için işgücüne katılma oranı 2013 yılında %45,5 olarak hesaplanmıştır. Yine 2013 yılı verilerine göre Çankırı İli için işsizlik oranı %' 6,8 olarak hesaplanırken, istihdam oranı aynı dönem için %42,4 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı sonuçlarına göre Çankırı ilinde gerek işgücüne katılım oranı gerekse istihdam oranı Türkiye ortalamasının altında gerçekleşmiştir. Çankırı ilindeki işsizlik oranı ile Türkiye genel işsizlik oranı arasında ise % 3 puanlık bir fark bulunmaktadır. Bu fark ise işgücüne katılım oranının düşüklüğünden kaynaklanmaktadır.

Çankırı ilinde 2014 yılı Mayıs-Haziran aylarında gerçekleştirilen Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması çerçevesinde toplam 236 işyeri ile görüşülmüştür.

İşyerleri il ilgili araştırma sonuçlarına göre, anket yapılan işyerlerinde farklı meslekte toplamda 8.736 kişi çalışmaktadır ve çalışanların %76'sı erkek ve %24'ü kadındır. İşyerlerinin büyük çoğunluğu imalat sektöründe faaliyet göstermektedir ve toplamda en fazla çalışanın olduğu sektör imalat sektörüdür. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla çalışılan sektör, imalat ile toptan ve perakende ticaret sektörüdür. Çalışanların meslek grupların göre dağılımına baktığımızda en fazla çalışanın %24 pay ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğunu görmekteyiz.

Çankırı genelinde referans dönemi (12 Mayıs-27 Haziran 2014) içinde işletmelerde 271 açık iş olduğu tespit edilmiştir. En fazla açık iş İmalat sektöründe bulunmaktadır. İmalat sektörünün arkasından en fazla açık işin bulunduğu faaliyet kolu sırasıyla Toptan ve Perakende Ticaret ile konaklama ve yiyecek içecek hizmetleri sektörleridir . EUROSTAT, "Açık İş / (İstihdam + Açık iş) x 100"

formülünü kullanarak açık iş oranını hesaplamaktadır. Bu formül ile hesaplandığında açık iş oranının Çankırı geneli için %3,1 olduğu görülmüştür

Meslek gruplarına göre açık işlere bakıldığında açık işlerin büyük bir kısmı tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubudur. Daha sonra sırası ile en fazla açık iş, nitelik gerektirmeyen meslekler ve sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar gruplarında vardır. Buradan da görüldüğü gibi açık işler daha fazla nitelik ve beceri gerektiren mesleklerdendir. Açık iş oranlarının en yüksek olduğu meslek grupları ise sırasıyla tesis ve makine operatörleri, nitelik gerektirmeyen meslekler ve sanatkârlar ve ilgili işlerde meslek gruplarıdır.

Meslekler itibariyle açık işin en fazla olduğu meslek plastik mamuller montaj işçisi mesleğidir. Bunu kaynakçı (oksijen-elektrik) mesleği takip etmektedir. Daha sonra Garson (Servis Elemanı) Makineci (Dikiş) Ve Cnc Torna Tezgah Operatörü mesleği gelmektedir. Söz konusu açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde ise lise altı eğitimin yeterli olduğu yönündedir. İl genelinde işverenlerin %39'u talep edilen eğitim düzeyine lise altı eğitimi cevabını vermiştir. Daha sonra % 19 meslek lisesi, %13 genel lise mezuniyeti ve son olarak % 8 lisans mezuniyeti istenmektedir.

İşverenlerin en çok talep ettikleri beceri ihtiyacı fiziki ve bedensel yeterlilik becerisidir, ikinci sırada yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe gelmektedir. Daha sonra iş ahlakına sahip olma, takım çalışması ile fazla mesaiye kalabilme gelmektedir. En az talep edilen beceri ve nitelikler ise yabancı dil ve seyahat edebilme esnekliği becerisidir. Çankırı ilinde işverenler en fazla İŞKUR aracılığıyla açık işler için eleman aramaktadırlar. Daha sonra sırası ile akraba-eş-dost aracılığı, internet siteleri ve özel istihdam büroları gelmektedir.

Çankırı İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, işverenlerin Çankırı'da ilk 6 ayda 317 kişinin temininde güçlük çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında uygulama yapılan her 5 işyerinden 2'si eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Personel temin etmede en çok güçlük çeken sektör sanayi (imalat) sektörüdür. Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; Garson Servis Elemanı, Plastik Mamuller Montaj İşçisi, Satış Danışmanı, Makineci (Dikiş), Proses işçisi, Çorap Örme Makinesi Operatörü, Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik), Tuz Paketleme İşçisi, İş Makineleri Operatörü, Aşçı mesleğidir. Temininde en çok güçlük çekilen meslekler de, açık iş bulunan mesleklerde olduğu gibi büyük çoğunlukla sanayi sektöründedir. Yine temininde güçlük çekilen mesleklerin önemli bir bölümü açık işlerdeki mesleklerde olduğu gibi hem nitelik hem de beceri gerektiren mesleklerdir ancak temininde güçlük çekilen mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı en çok büyük ölçekli işyerlerindedir.

İşyerlerinin personel temin etmede güçlük çekme nedenlerinin başında ise gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Bunu yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, bu meslekte işe başvuru yapılmaması, önerilen ücretin az bulunması ve çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi izlemektedir.

Araştırma kapsamında işyerlerinin çoğu önümüzdeki bir yıl içerisinde işyerinde eleman İhtiyacının artacağını düşünürken, az bir bölümü sabit kalacağını ifade etmektedir. 30 Haziran 2015 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen dört sektörün; imalat, toptan ve perakende ticaret ve konaklama yiyecek içecek hizmeti sektörleri olacağı beklenmektedir.

Kaynakçı (Oksijen-Elektrik), Makineci (Dikiiş), Çorap Burun Makinesi Operatörü, Çorap Örme Makinası Operatörü, Ve Plastik Mamuller Montaj İşçisi meslekleri 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam artışı beklenen mesleklerdir. Buna karşılık; Tuğla Ve Kiremit Kalıpçısı İşçisi , Sıvacı (İnşaat), Isı Yalıtımcısı, İnşaat Boyacısı Ve Bakım Ve Onarımcısı meslekleri ise 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam azalış beklentisinin olduğu mesleklerdir. Tüm bu sonuçlar göstermektedir ki, Çankırı ili gelişmişlik bakımından Türkiye'nin gelişmeye aday illeri arasında yer almakta ve kısmen de istihdam sorunu yaşamaktadır.

Sonuç olarak, Çankırı ilinde işsizliğin önlenmesi ve istihdamın arttırılması için işyerlerinin ve işsizlerin de beklenti ve önerileri dikkate alınarak yapılması gerekenler şu şekilde özetlenebilir;

- Çankırı ilinde sanayi sektörünün önemli bir yeri olduğu açıktır. İşyerlerinin önemli bir kısmı sanayi sektöründe faaliyet göstermektedir. Dolayısıyla işyerlerinin gerek bugünkü gerekse gelecekteki işgücü ihtiyaçları incelendiğinde daha çok sanayi sektörünün işgücü ihtiyacı ön plana çıkmaktadır. Çankırı ilinde sanayi sektöründe faaliyet gösteren işyerleri özellikle nitelik ve beceri gerektiren işgücüne ihtiyaç duymakta ve işgücü temin etmede zorluk yaşadıklarını belirtmektedirler. İşyerlerinin işgücü temininde güçlük çekme nedenlerinin başında ise gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Bu yüzden Çankırı ilinde öncelikle Meslek Liselerinin ve Meslek Yüksek Okullarının sanayi sektörünün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde kalite ve etkinliği arttırılmalı ve öğrenciler bu okullara yönlendirilmelidir. Çankırı Karatekin Üniversitesinin Meslek Yüksekokulları ve fakülteleri bu soruna çözüm olacak niteliktedir. Ayrıca İŞKUR ve diğer mesleki eğitim veren kurumların da, bu ihtiyacı karşılamaya yönelik mesleki eğitim programlarına ağırlık vermesi gerekmektedir.

- Çankırı ilinde gelecek bir yıllık dönem içerisinde küçük ve orta ölçekli işyerlerinin yaklaşık yarısı eleman ihtiyacında artış beklemektedir. İstihdam artışı beklenen mesleklerin de büyük çoğunluğu küçük ve orta ölçekli işyerlerinde bulunmaktadır. Bu noktada Çankırı ilinde özellikle KOSGEB'in istihdam arttırıcı çalışmaları teşvik etmesi ve bu yöndeki faaliyetlerini arttırması gerekmektedir. Ayrıca işsizlerin doğru politika ve programlarla istihdam artışı beklenen mesleklere hazır hale getirilmesi önemlidir.

- Çankırı ilinde kadınların iş bulamama nedenlerine bakıldığında birinci sırada deneyimsizlik, ikinci sırada yetersiz eğitim yer almaktadır. Bu noktada kadınlara yönelik mesleki eğitim programlarının arttırılması ve kadınların işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu becerilerle donatılması gerekmektedir.

- Çankırı ilinde işsizlerin işten ayrılmada etkili olan unsurların başında düşük ücret gelmekte, bunu işin sigortasız olması, işten çıkarılmak izlemektedir. Çankırı ilinde düşük ücretin ve güvencesizliğin önemli bir sorun olduğu açıktır. İşsizlerin gelecekle ilgili beklentileri de incelendiğinde, işsizlerin "asgari ücretin altında ücret verilmemesi" ve "kişilere hak ettikleri ücretin verilmesi", "iş güvencesinin arttırılması" gibi beklentileri bulunmaktadır. Bu doğrultuda işyerlerinin denetimlerinin arttırılması ve bu konuda gerekli tedbirlerin alınması gereklidir.

- Çankırı'da gerek işsizler gerekse işyerleri yaptıkları öneriler de, İŞKUR'un hizmetleri ile ilgili tanıtım faaliyetlerini arttırmasını gerektiğini belirtmişlerdir. Bu durum işyerlerinin ve işsizlerin

İŞKUR'un hizmetlerini tam olarak bilmediklerini ortaya koymaktadır. Bu yüzden İŞKUR'un tanıtım faaliyetleri düzenleyerek bilgilendirme ve bilinçlendirmeyi arttırması gerekmektedir.

- Tüm ülkede olduğu gibi Çankırı ilinde de işsizlik ve istihdam sorunu önemli boyutlardadır. İşsizlikle mücadele ve istihdamı arttırmaya yönelik politika ve programlarının ilin yerel ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak yaygınlaştırılması ve etkinliğinin arttırılması önemlidir. Bu konuda özel sektör, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarından da gerekli desteğin alınması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

Gibi kullanılan yayın ve bağlantılar alfabetik olarak buraya yazılacaktır.

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
	Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**	
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../.....	.....	@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM

S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			

S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz.
(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)

Evet ☐

Hayır ☐

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. ☐ ⟹ **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**1**	**2**	**3**
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında

bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Ek Tablolar

4-a

Tablo: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektör	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	TGÇM	Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı
Bilgi ve iletişim	2722	102669	2773	3631	654	2,6%	0,6%
Diğer hizmet faaliyetleri	4278	90551	4182	5408	591	4,4%	0,7%
Eğitim	5712	190977	3298	4027	268	1,7%	0,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	676	37222	188	384	71	0,5%	0,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1962	189181	1277	1305	279	0,7%	0,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	1514	37515	1111	1452	250	2,9%	0,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8066	7048742	15218	18839	1747	2,7%	0,0%
İmalat	50592	546251	87006	111361	10949	3,4%	2,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4171	2509857	5084	7960	1116	2,6%	0,0%
İnşaat	37791	191334	14074	34347	5128	1,7%	2,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12594	832881	14863	21918	2200	2,7%	0,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	849	540430	504	833	118	2,1%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	1722	23694	1450	3295	227	1,7%	1,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9638	83891	4424	8630	1611	2,2%	1,9%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	498	196305	295	377	104	0,9%	0,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	46693	31312	34783	48979	8602	3,0%	27,5%
Ulaştırma ve depolama	11428	1119724	8051	9957	1520	2,4%	0,1%
TOPLAM	**200906**	**324949**	**198582**	**282704**	**35432**	**2,7%**	**10,9%**

Kaynak: Çankırı 2014 - 1. Dönem İPTA

4-b

Tablo: Çankırı İli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	255	3	12	0	1,2%	0,0%
İmalat	52	4.164	156	120	295	3,6%	7,1%
İnşaat	44	1.084	7	23	-20	0,6%	-1,8%
Toptan ve perakende ticaret	74	1.353	59	71	197	4,2%	14,5%
Ulaştırma ve depolama	15	239	3	6	2	1,2%	0,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17	265	29	41	29	9,9%	10,9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	21	0	2	0	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	8	0	0	0	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	47	0	5	0	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9	702	0	15	3	0,0%	0,4%
Eğitim	4	206	0	4	0	0,0%	0,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	325	6	11	6	1,8%	1,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	5	0	0	2	0,0%	40,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	5	62	8	7	10	11,4%	16,1%
ÇANKIRI	**236**	**8.736**	**271**	**317**	**523**	**3,0%**	**6,0%**